

Niespodziewane komplikacje

WIEN - Stan zdrowia Václava Havla poprawia się, będzie on mógł wkrótce opuścić oddział intensywnej terapii - zapewnili w piątek lekarze opiekujący się prezydentem w szpitalu w Innsbrucku. Pacjenta wybudzono z utrzymywanego farmakologicznie snu, zaczął też sam oddychać.

W parę godzin po odwiadczeniu konsylium lekarskiego sytuacja skomplikowała się na tyle, że rozważano przeprowadzenie zabiegu tracheotomii, czyli sztucznego otworu w tchawicy pod grydką, by umożliwić mu oddychanie.

SOBOTA 25 KWIETNIA 1998 ROKU

TEL./FAKS (069) 66 07 252

NR 49 ♦ CENA 4,- Kč

PODWÓJNY SUKCES SZKÓŁ W BYSTRZYCY I CZ. CIESZYŃ

Znamy miss i mistera

TRZYNIEC (kor) - Wielki sukces odniosła wczoraj polska szkoła w Bystrzycy - podczas 9. już edycji wyborów najsympatyczniejszych uczniów zaślaniańskich polskich podstawówek „Miss & Mister Show '98” w Domu Kultury „Trisia” tytuł Miss i Mistera zdobyli bowiem właśnie uczniowie bystrzyckiej PSP: Anna Mitrega (mieszkająca w Milikowie) oraz Maciej Szewczyk.

Nie tylko bystrzyczanie jednak odnieśli laury - tytuł I. wicemiss i drugie miejsce w kategorii chłopców przyznano jury dwójce uczniom czeskojęzyckiej PSP, Joannie Chodorowskiej i Andrzeji Brudnemu.

Na trzech miejscach uplasowali się Agata Kula z Błędowic i Jacek Zolich ze szkoły gnojnickiej, a swoją nagrodę przyznała również licznie zgromadzona widownia - tytuł Miss Publiczności zdobyła Halina Bieleś z 1. PSP w Trzynie.

Impreza „Miss & Mister Show”, której organizatorem jest już tradycyjnie 2. PSP w Trzynie (dusza całości i świetnym, a przede wszystkim niezmordowanym konferansjerem jest zawsze dyrektor Roman Wróbel), miała swoje miejsce po raz pierwszy w roku 1990.

Z biegiem czasu stały się wybory

najsympatyczniejszych uczniów jedną z najpopularniejszych imprez zaślaniańskich, o czym świadczy chociażby liczny udział publiczności oraz szkół - wczoraj np. startowali w wyborach najsympatyczniejsi z 11 zaślaniańskich pełnych PSP (a zabrakło tylko przedstawicieli Suchej Góry i Karwiny-Frysztatu).

Warto dodać, że z roku na rok zyskuje też na atrakcyjności oprawa sceniczna, a dodaje powagi imprezie także udział licznych gości. Wczoraj np. członkiem jury była m.in. ubiegłoroczna Miss Europy i RC Monika Zidkova, a mogła publiczność obejrzeć występy najlepszego kultury profesjonalnego Europy w wadze do 80 kg Ladislava Kurčika, mistrza świata w karate i fitnessie Radka Hadrovskiego oraz wicemistrza RC w aerobiku Mirka Podrygali.

▲ Czesko-polska współpraca przygraniczna rozciąga coraz szersze kręgi. W czwartek przy okazji inauguracji Dni Republiki Czeskiej w Katowicach podpisały umowy partnerskie kolejne izby handlowe, miasta i stowarzyszenia. Fot. JAN URBANEK

DNI REPUBLIKI CZESKIEJ W KATOWICACH

Coraz szersze partnerstwo

KATOWICE (wak) - „Dni Republiki Czeskiej” rozpoczęły się w czwartek w Górnośląskim Centrum Kultury. Zdaniem Josefa Byrtusa, konsula generalnego RC w Katowicach, tak wielkiej czeskiej imprezy promocyjnej jeszcze w Polsce nie było. Prezentuje się tu bowiem aż 16 powiatów czeskich od granicy niemieckiej do słowackiej.

„Chcemy pokazać, że nadziedził czas, by granica polsko-czeska była w ogóle niewidoczna, że możemy się dogadać na pograniczu i przezwyciężyć wszelkie trudności. Po co mielibyśmy wchodzić do Unii Europejskiej, jeśli nie umielibyśmy się tu porozumieć? Na szczęście dogadujemy się. Według ostatniego raportu Rady Europy, nasze stosunki na pograniczu mogą uchodzić za modelowe. Nie znaczy to jednak, że możemy spocząć na laurach. Jeszcze wiele można zrobić, rozwijając współpracę w zakresie rolnictwa, ochrony weterynaryjnej czy ekologii. Np. gminy polskie i czeskie leżą wzdłuż Odry zamierzają współpracować przy jej regulacji i zapobieganiu ewentualnej powodzi” - stwierdził na konferencji prasowej.

Zabierający głos podczas otwarcia imprezy wicewojewoda Katowic Andrzej Galaszewski powiedział m.in., iż

współpraca regionów przygranicznych jest potrzebna nie tylko ich mieszkańcom. Jest ona również wysoko ceniona przez kraje Unii Europejskiej, gdyż do- wodzi umiejętności współżycia ze sobą różnych kultur. „W ostatnich latach 185 miast po obu stronach granicy podpisało umowy partnerskie. Oprócz współpracy polskiego i czeskiego przemysłu rozwija się handel przygraniczny, współpracują ze sobą firmy niemalże wszystkich branż, a nawet fundacje i szkoły, także dla dzieci niepełnosprawnych” - podkreślił.

Na program „Dni Czeskich”, który zakończy się dziś w godzinach popo-

łudniowych, złożył się m.in. koncert zespołu folklorystycznego „Morava”, orkiestry dętej „Vitkovák”, wystawa fotografii, książek wydawnictw polskich pt. „Literatura na Zaolziu” przygotowana przez Bibliotekę Regionalną w Katowicach, w którym wystąpili Kazimierz Kaszper i Teresa Branna oraz... biesiada piwna, na której oprócz „złocistego płynu” podawano specjalną kuchnię czeskiej. Impreza towarzyszącą był przegląd filmów Jana Svěráka. Miłośnicy X Muzy obejrzeli m.in. takie filmy, jak „Akumulator” i „Kola”. Czeska Centrala Ruchu Turystycznego zorganizowała konkurs wiedzy o Republice Czeskiej, a przed budynkiem GCK było też można obejrzeć najnowsze modele samochodów škoda.

ciąg dalszy na str. 2

ZŁOT LICEÓW IM. SŁOWACKIEGO JUŻ PO RAZ PIĘTNASTY

»Słowaki« na Zaolziu

KARWINA (kor) - Konsul RP w Ostrawie Piotr Szwarz objął honorowy patronat nad XV już Złotem Liceów Ogólnokształcących im. Juliusza Słowackiego, który przebiegnie tym razem na Zaolziu - w dniach 30 kwietnia do 2 maja, a którego gospodarzami będą elokowane w Karwinie klasy czeskojęzyckie i polskie Gimnazjum.

Jak powiedział nam zastępca dyrektora gimnazjum Andrzej Bizoń, złoty liceów, których patronem jest J. Słowacki, są przede wszystkim okazją do konfrontacji poszczególnych szkół na polu działań literackich, kulturalnych, artystycznych, historyczno-literackich, jak również okazją do spotkań o charakterze towarzyskim i artystycznym. Ich głównym organizatorem jest Stowarzyszenie LO im. J. Słowackiego z siedzibą w Chorowizie, które zrzesza 15 „Słowaków” z Polski (jak zwykli u swoich liceach mówić uczniowie szkół członkowskich Stowarzyszenia), jest jego członkiem również Kolegium Nauczycielskie w Krzemieńcu na Ukrainie (miejsce urodzin Wieszcza), a od ub. roku także karwińskie gimnazjum.

„Juliusz Słowacki był patronem naszego gimnazjum jeszcze przed połączeniem się z gimnazjum czeskojęzyckim. Dlatego też już przed sześcioma laty zainteresowaliśmy się życiem Rodziny 'Słowaków', a przyjęli

zostaliśmy do Stowarzyszenia w lutym 1997 r.” - mówi A. Bizoń. „Jeśli natomiast chodzi o pomysły zorganizowania jubileuszowego Złota 'Słowaków’, to wpadliśmy na tę myśl wspólnie z pracownikiem Kuratorium Oświaty w Katowicach Andrzejem Królem. Wierzymy bowiem, że zapoznanie się z kulturą, historią i tradycjami naszego regionu pomoże młodzieży z Polski i Ukrainy zrozumieć, że na drodze do otwartej Europy, Europy bez granic, trzeba poznać własne korzenie”.

ciąg dalszy na str. 2

POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane, miejscami duże. Temperatura w nocy ok. 7 st. C, w dzień - od 16 do 19 st. C. Słaby wiatr południowy.

NIEDZIELA - Słonecznie i ciepło, w nocy ok. 8 st. C, w dzień od 21 do 24 st. C.

ELIMINACJE REJONOWE W TYM ROKU PO RAZ PIERWSZY RÓWNIEŻ NA ZAOLZIU

Jubileuszowe »Śląskie Śpiewanie«

już po raz piąty odbędzie się przegląd piosenek dziecięcej pn. „Śląskie Śpiewanie”. Jego celem jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży poczucia przynależności narodowej i przywiązania do rodzinnej ziemi. Głównymi organizatorami tej gigantycznej imprezy (w roku bieżącym zgłosiło się do przeglądu aż 14 tys. młodych miłośników pieśni ludowej) są Związek Górnośląski w Katowicach, Sejmik Samorządowy województwa katowickiego, Kurato-

rium Oświaty, Wydział Kultury Urzędu Wojewódzkiego i Urząd Miasta w Katowicach.

Obecnie przebiegają eliminacje rejonowe w Katowicach, Tychach, Pszczynie, Łaziskach Górnych, Piekarach Śląskich, Zorach, Siemianowicach Śląskich, Zabru, Lubianach k. Opola, Rudzie Śląskiej, Cieszyńcu - a po raz pierwszy odbędzie się eliminacje rejonowe również na Zaolziu. Przypominie trzeba, iż młodzież zaślaniańskich szkół

już dwa razy, w latach 1996 i 1997, uczestniczyła w tej pięknej folklorystycznej imprezie, odnosząc wspaniałe sukcesy w finałowych zmaganiach.

W roku bieżącym do przeglądu zgłosiło się blisko 200 dzieci i młodych ludzi z czterech przedskolok, dwunastu szkół podstawowych oraz trzech szkół średnich na Zaolziu. W środę 29 kwietnia o godz. 9 w Klubie PZKO przy ul. Bożka w Cz. Cieszyńcu spotka się 38 solistów, 10 duetów, 9 zespołów wokal-

nych (65 wykonawców), 2 zespoły wokalo-instrumentalne (25 wykonawców) oraz dwa chóry szkolne (45 śpiewaków). Popisy maluchów, dzieci i młodzieży ocenić będzie 6-osobowe jury.

Przeгляд jest imprezą publiczną. Zrzeszenie Śpiewaków-Muzyczne PZKO, które jest organizatorem eliminacji zaślaniańskich, zaprasza na wszystkich miłośników pieśni ludowej. Dokładny harmonogram imprezy został wysłany do szkół w bieżącym tygodniu.

JOZEF WIERZGON
wiceprezes ZSM

Z INICJATYW KOMISJI DO SPRAW MŁODZIEŻY
Ożywić studenckie kręgi

Komisja ds. Młodzieży przy Radzie Polaków w RC ma ambicje dotrzeć do jak największej liczby młodych Polaków mieszkających na Zaolziu, ale także do środowisk studenckich w ośrodkach akademickich zarówno w naszym kraju, jak i w Polsce.

Jak powiedział „GL” przewodniczący komisji, Roman Baron, przy współpracy z Antonim Łackim z ZG - PZKO próbuje obecnie nawiązać bliższe kontakty ze studium młodzieżą. „Według informacji, jakie udało mi się zdobyć, najlepiej działa Sekcja Akademicka 'Jedność' w Brnie, istnieje również SA'J w Ołomuńcu, Krakowie. Drzemie natomiast ostrawska brać studencka. A przecież zarówno na Uniwersytecie Ostrawskim, jak i w Wyższej Szkole Górniczej - Uniwersytecie Technicznym studiuje dużo naszej młodzieży. Większość jednak nie mieszka w akademikach i wraca po wykładach do domu, tudzież nie odczuwa prawdo-

podobnie potrzeby zrzeszania się na terenie uczelni” - powiedział R. Baron. „Niemniej ze wszystkich środowiskami próbuję się porozumieć, chcę

ciąg dalszy na str. 2

EKOLOGICZNA
INWESTYCJA DEPOSU
Nowe wysypisko

SUCHA GÓRNA (b) - Ok. 400 tysięcy ton odpadów komunalnych w stanie zagęszczonym pomoćni nowo wysypisko, którego budowę rozpoczęła właśnie wczoraj na terenie Suchej Górnicy, przy ul. Sołeckiej, firma DEPOS SA.

Zlokalizowano go na obszarze półtora hektara w bliskim sąsiedztwie czynnego od 1995 r. i w 72 proc. już wykorzystanego nieco mniejszego wysypiska nr 1. Z górnośląskiego „śmietnika” korzystają ze względu na jego dogodność usytuowanie prawie wszystkie - poza Boguminem, Czeskim Cieszyńcem i Lutynią Dolną - gminy powiatu karwińskiego. Tylko w ub. roku zrzucono na „jednękę” 83 tys. ton odpadów. Według opinii dyrektora DEPOS-a i członka jego zarządu inż. Petra Sabeli, „dwójka” powinna być przygotowana do przyjęcia pierwszych śmieciarek już 1 września b.r.

Z PAP-em DOKOŁA ŚWIATA

Fatwa nie strasza

Salman Rushdie, autor „Szatańskich werwetów”, nie boi się już wyroku śmierci wydanego na niego przez atjalolaha Chomeiniego, po opublikowaniu tej książki. „Chociaż fatwa (kłątwa) jest stale w mocy, to już nie odczuwam żadnego strachu” - powiedział Rushdie w Budapeszcie, gdzie uczestniczył w otwartym wczoraj Międzynarodowym Festiwalu Książki.

Chomeini rzucił kłątwe na brytyjskiego pisarza pochodzenia hinduskiego w roku 1989. Od tamtej pory Rushdie jest pilnie chroniony przez służby bezpieczeństwa w miejscach swojego pobytu.

51-letni Rushdie powiedział prasie węgierskiej, że fatwa przyniosła nie tylko złe konsekwencje; z pewnością przyczyniła się bowiem do rozświetlenia go na świecie i pozwoliła mu lepiej spojrzeć na świat islamski.

Główną atrakcją Festiwalu Książki będzie publiczna dyskusja z udziałem Rushdiego. Podczas pobytu pisarza na Węgrzech również podjęto wyjątkowe środki bezpieczeństwa.

Bez paszportów

Włochy, Słowenia i Węgry będą wspólnie finansować budowę tzw. korytarza nr 5 - traktu komunikacyjnego, drogowo-kolejowego, który połączy Triest z Kijowem, przez Lublana i Budapeszt. Taką decyzję podjęli w Triescie premierzy trzech państw. Na mocy podpisanego porozumienia obywatele węgierscy będą mogli przekraczać granicę z Włochami na podstawie dowodu osobistego (dla Słowenów obowiązek ten zniesiono już w minionym roku).

Premier Włoch, Romano Prodi powiedział, że utworzenie traktu komunikacyjnego nr 5 będzie sprawą priorytetową dla państw trójporozumienia. Nie ukrywał, że linia komunikacyjna Triest-Kijów będzie w pewnym sensie konkurencyjna wobec połączenia Paryż-Berlin-Moskwa.

Najstarsza matka...

Mająca 55 lat Amerykanka, zapłodniona metodą „in vitro”, urodziła czwororaczki w szpitalu w San Diego na południu Kalifornii.

Nazwisko tej przypuszczalnie najstarszej na świecie kobiety, która urodziła czwororaczki - trzy dziewczynki i chłopca, nie zostało podane do wiadomości.

Kobieta nie jest zamężna. Porodu spodziewano się dopiero w czerwcu; doszło jednak do niego w minioną sobotę, poprzez esarskie cięcie. Stan chłopczyka jest jednakże krytyczny.

Czworaczki znajdują się pod intensywną opieką lekarską. Jedno z nich waży zaledwie 280 gramów. Wagi pozostałych nie podano do wiadomości.

W kwietniu minionego roku 63-letnia kobieta - która nie podała swojego prawdziwego wieku, by móc zostać sztucznie zapłodniona - urodziła dziecko w Los Angeles. Tym samym stała się młodą matką, najstarszą na świecie.

Ilu naprawd?

W dwunastą rocznicę eksplozji reaktora nr 4 nuklearnego w Czarnobylu w dalszym ciągu nie wiadomo, jak wielka jest liczba śmiertelnych ofiar tej największej katastrofy ekologicznej w dziejach ludzkości.

Ukraińskie Ministerstwo Zdrowia oświadczyło, że spośród 350 tys. tzw. likwidatorów pracujących w rejonie Czarnobyla przy usuwaniu skutków katastrofy 12 519 nie żyje.

Dane te zakwestionował w czwartek Ukraiński Ośrodek Badań Radiologicznych, według którego zmarło 3 178 likwidatorów.

Jean Loup Frichet, dyrektor Instytutu Bezpieczeństwa i Ochrony Nuklearnej w Kijowie, uważa, że władze ukraińskie świadomie zawyżają liczbę śmiertelnych ofiar, aby uzyskać większą pomoc finansową od krajów zachodnich.

Z drugiej strony kraje zachodnie, które mają rozbudowaną energetykę nuklearną, starają się pomniejszać skutki katastrofy w Czarnobylu, aby w ten sposób uspokoić opinię publiczną u siebie.

Według oficjalnych danych w chwili eksplozji reaktora numer 4 w Czarnobylu i w kilka dni później zginęło 31 osób. Niektóre dane mówią o 54 bezpośrednich ofiarach śmiertelnych.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnej sieci informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

▲ W foyer Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oglądać można wystawę zdjęć znanego fotografa dziennika „Swoboda” Edmunda Kijonki. Na prawo 80 zdjęć pokazuje autor przekrój swój twórczości artystycznej i reportażowej, które pokazują mistrzostwo, z jakim podgląda przy pomocy obiektywu odcinającego nas świat. Wystawę oglądać można do 30 maja br. Na zdjęciu Edmund Kijonka (z prawej) w towarzystwie redaktora naczelnego „Swobody” Josefa Lysa. Fot. „Swoboda” - MILAN PEGRIM

Coraz szersze...

Dokończenie ze str. 1

W ramach imprezy zaprezentowało się 50 firm czeskich, przeważnie z branży turystycznej, ale także rolniczej, budowlanej, ekologicznej i hutniczej. Produowane były różnymi bilateralne pomiędzy firmami polskimi i czeskimi, przedstawicielami władz administracyjnych, izb handlowych, biur turystycznych, agencji rozwoju regionalnego.

Kolejne izby handlowe, miasta i stowarzyszenia podpisały umowy partnerskie. Wśród nich znalazły się - Czeska Centrala Ruchu Turystycznego a Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki RP, Czesko-Polska Izba Budowlana, Jabłonków i Siemianowice, Opawa i Racibórz, Krnów i Glubczyce oraz

»Słowaki« na Zaolziu

Dokończenie ze str. 1

Uczestnicy Zlotu zjadą najpierw, w środę 29 kwietnia, do Chorzowa - tu wysłuchają m.in. wykładu prof. Ireneusza Opackiego z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i koncertu w Kawiarce Literackiej (patronat nad chorzowską częścią Zlotu objął prezydent miasta Marek Kopel). Na Zaolziu „złotowicze” wyjadą w czwartek rano. W czasie 3-dniowego pobytu w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego uczestnicy imprezy zwiedzą - oprócz karwińskiego i czeskosłowackiego gmachu Gimnazjum - m.in. Zwirkowisko oraz zamek i Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie. Nie zabraknie też oczywiście spotkań z zaolziańską młodzieżą, wykładów nt. historii szkolnictwa polskiego na Zaolziu i historii regionu w ogóle, jak również Koncertu Poezji J. Słowackiego w wykonaniu uczestników Zlotu. Impreza zakończy się w sobotę po południu.

MALARKA STEFANIA BOJDA GÓŚCIEM KLUBU PROPOZYCJI W CZESKIM CIESZYNIU

Popularne przed laty zawołanie „Polak potrafi!” nadal znajduje pokrycie w szarej codzienności. Świadczą o tym dobitnie polskie osiągnięcia w nauce, literaturze czy innych artystycznych przedsięwzięciach.

Nie sposób wszystkich wymienić, na pewno warto jednak odnotować niezwykły sukces naszych cieszyńskich rodaków - rodzeństwa Stefani Bojda i Józefa Golca: profesji - pedagogów sztuk plastycznych ludzi nadzwyczaj utalentowanych, świetnych organizatorów, serdecznie Ignących do dzieci.

To właśnie z ich inicjatywy zrodził się cudowny pomysł zorganizowania grupy dzieci zdradzających talent w zakresie sztuk plastycznych. W ten sposób powstał jeszcze w 1992 r. zespół „Cieszyńskie plastusie”. Tworzyły go wówczas wywodzące się ze szkół cieszyńskich dzieci w wieku 5-10 lat. W maju 1993 r. dołączyła do niego z inicjatywą pani Stefani Bojda z Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika. Co więcej, rzutki i ofiarni pan Józef, choć na emeryturze i pomimo ogromu pracy nad I tomem „Słownika Biograficznego Ziemi Cieszyńskiej” poszerza swoje ambi-

Szkoła Podstawowa nr 39 Specjalna w Katowicach-Bogucicach i Szkoła Specjalna dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w Ostrawie-Zabrzegu.

Patronat nad imprezą objęli konsul generalny RP w Katowicach Josef Byrtus oraz wojewoda katowicki Marek Kempki, a organizatorem „Dni” jest Stowarzyszenie Czesko-Polskiego Biznesu „Proinfo” z Ostrawy.

PO KONKURSIE RECYTACJI

Na stopniach zwycięzców

Eliminacje centralne tegorocznego Konkursu Recytacji, który tradycyjnie organizuje Zarząd Główny PZKO wspólnie z polskimi szkołami, przebiegły w piątek 17 kwietnia w PSP w Czeskim Cieszynie.

W jury konkursu angażowali się ofiarnie aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. Czas oczekiwania na ogłoszenie wyników wypełnił występ Kapeli Góralskiej „Zorómbek” pracującej pod kierownictwem Leszka Kaliny.

Nagrody dla dzieci startujących w I i II kategorii ufundowała w tym roku firma DIDACTA, resztę nagród zakupił Zarząd Główny PZKO. Gospodarzem imprezy była Polska Szkoła Podstawowa w Cz. Cieszynie.

A oto zwycięzcy Konkursu Recytacji w poszczególnych kategoriach:

I kategoria (przedszkola):

1. Dorota Żabka - Karwinia-Frysztat
2. Barbara Łakota - Wędrzyňa

DLA DZIEWIĘTNASTU RODZIN I JEDNEGO KOŁA PZKO

Rozliczenie darów

CZ. CIESZYŃ (h) - Prezes Zarządu Głównego PZKO, Jerzy Czap, przekazał redakcji „GL” informację o rozliczeniu akcji pomocy dla ubiegłorocznej powodzi.

Wynika z niej, że ogółem od darczyńców wpłynęło 146 033 koron. Koszta operacji bankowych pochłonęły 2475,90 koron. Osobom indywidualnym głównie z Bogumina-Szonymchla, ale także z Nowego Bogumina, Starego Bogumina i Kopytowa wypłacono ogółem formą datków 124 100 koron. 19 457 koron organizatorzy zbiórki postanowili przekazać Kołu Miejscowemu - PZKO w Boguminie na remont zniszczonego przez powódź Domu PZKO.

Lista nazwisk ludzi dobrej woli, którzy odpowiedzieli na apel Zarządu Głównego organizującego pomoc dla

powodzian, jest bardzo długa. Są to m. in. licea Koła PZKO, szkoły, firmy prywatne i organizacje. Wpłacone sumy wahają się od 100 koron po 10 tysięcy. Jak powiedział prezes ZG PZKO, Jerzy Czap, akcja zbierania datków raz jeszcze dowiodła, że nie obce jest polskie społeczeństwo na Zaolziu poczucie solidarności z najbardziej potrzebującym. „Dziewiętnastu poszkodowanym przez powódź rodzinom i jednemu Kołu PZKO dzięki zrozumieniu i hojności darczyńców przynajmniej trochę łatwiej pomóc w kłopotach” - dodał prezes ZG PZKO.

Ożywić studenckie kręgi

Dokończenie ze str. 1

bowiem dowiedzieć się o tej młodzieży, jej potrzebach, poglądach, oczekiwaniach jak najwięcej. Jako ciekawostkę dodam, że brniski SA „J” można znaleźć już na Internecie...

Poinformował też, że kolejne, III posiedzenie Komisji ds. Młodzieży przy RP odbędzie się 11 maja w Cieszynie, w sekretariacie Instytutu Nauk Społecznych i Nauk o Kulturze Filii Uniwersytetu Śląskiego, gdzie pracuje jedna z członkiń komisji, dr Halina Russek.

Zdaniem R. Barona zarówno mło-

dzie uczącą się w szkołach średnich i studentów mogłoby na pewno zostać interesawo przygotowywany przez Radę Polaków kurs wodzireja, a po nim Zlot Młodzieży. „Ciagle mam nadzieję, że uda się znaleźć młodych ludzi, którzy będą chcieli i umieli pociągnąć za sobą rówieśników”.

Myśli też Komisja o zorganizowaniu spotkania młodzieży z przedstawicielami mass mediów, głównie „Głosu Ludu”, „Zwrotu”, „Ogniwa”, „Nasza Gazetka”, polskiej redakcji Radia Ostrawskiego i TV Stonawa.

Komisja ds. Młodzieży chce też, nieź w tym roku szkolnym ogłosi konkurs o najlepszą pracę maturalną „Chętnych, którzy chcieliby pomóc w tej sprawie od strony organizacyjnej, proszę o kontakt” - powiedział Roman Baron.

JUTRO NA ANTENIE

»Górale u dolan«

W audycji pod powyższym tytułem odwiedzimy Kocobędz, gdzie w ubiegłym tygodniu odbył się konkurs o najlepszą pracę maturalną „Chętnych, którzy chcieliby pomóc w tej sprawie od strony organizacyjnej, proszę o kontakt” - powiedział Roman Baron.

▲ Najlepsze recytatorki: Dorota Żabka, Sandra Werner i Weronika Ondruch.

Fot. F. BALD

plastyczne na okoliczne szkoły, a jesienią 1992 r. zaskarbia sobie również serca dzieci zaolziańskich. Zorganizowane w Istebnej i Gnojniku pierwsze dziecięce warsztaty plastyczne stanowią odskocznik do przyszłych medalowych sukcesów wielkiej rodziny „Cieszyńskich plastusiów”. Systematyczne, fachowe zajęcia, twórcze skupienie i mobilizacja dziecięcego intelektu przynios-

Konkurs Sztuki Dziecka w Tokio jury wyróżniło 14 medalami i 1 super złotym, 1 złotym, 5 srebrnymi i 7 brązowymi. Zakończona niebywałym sukcesem pierwsza wielka, międzynarodowa weryfikacja umiejętności „Cieszyńskich plastusiów” była dla nich zarazem serdeczną zachętą do kontynuowania twórczych zamierzeń. Z dumą należy odnotować, iż z 14 tokijskich medali trzy -

Obu znacznym opiekunom i wychowawcom należą się za okazany w dniu dziecinie serce, za poświęcenie i bezinteresowny wkład w rozwój twórczych uzdolnień „Cieszyńskich Plastusiów” głęboki ukłon, słowa najwyższego uznania i publicznej podzięk. Zasłużeni na nie również te wszystkie dzieci, które rozslawily naszą Ziemię Cieszyńską. Potwierdza się prawda, że właściwa prowadzone dzieci potrafią zdziwić co da nawet w czasach ogromnych przemian społecznych. Są to nasze, polskie dzieci, a wiadomo, Polak potrafi! Niechaj ten przykład żarliwego działania rodziców Stefani Bojda i Józefa Golca będzie zachętą dla naszych zaolziańskich wychowawców.

Grad medali z Tokio

W końcu nadzwyczajne rezultaty. Dość powiedzieć, że zajęcia odbywały się początkowo w największym pokoju ich domu rodzinnego po rodzicach przy ulicy Nikłej 7 w Cieszynie.

I tak do dziś młodzi adepci sztuk plastycznych tworzą pod bacznym okiem utalentowanej malarki Stefani Bojda, zaś jej brat, bawiąc dłużej w piastowskiem grodzie, uzupełnia wiedzę młodych plastyków, organizuje warsztaty twórcze, pomagając stwarzać warunki do kolejnych międzynarodowych podbojów.

Juz pierwszą serię prac wysłanych jesienią 1992 r. na Międzynarodowy

złoty i dwa brązowe - przypadły dzieciom z PSP w Gnojniku (P. Kokotek, M. Broda, J. Bulawa).

Systematyczna działalność ofiarnych opiekunów owocowała przez kolejne lata. Pierwsze 5-lecie swego istnienia zamknęły „Cieszyńskie Plastusie” 73 medalami z prestiżowych konkursów w Tokio i ośmioma wyróżnieniami w Delhi (1996 r.). Ich prace ekspozycyjne były nie tylko w Cieszynie, ale gościły także na znaczących wystawach w Singapurze i Wielkiej Brytanii (1994 r.), na Tajwanie i w USA (1995 r.) czy w Irlandii (1996 r.).

Czeskosłowacki Klub Propozycji zapowiada spotkanie z panią Stefanią Bojda na czwartek 30 kwietnia o godz. 17.00 w Klubie PZKO przy ul. Bojka, zaś w piątek 1 maja będzie okazją do poznania się w tym samym miejscu z twórczością plastyczną. Na czas twórczy tradycyjnie pierwszomajowej wystawy panie z Klubu Kobiety Młodzi PZKO Cieszyń-Centrum zapewniły gorący bilet. **JOZEF KULA, Stanisław**

kronika rodzinna

Dnia 28. 4. obchodzą srebrne gody HANIA i ADEK LIPIWIE

Z tej okazji życzymy im szczęścia, dostatku, zgody i miłości. Koledzy. OL-41

Dnia 27. 4. mija 1. rocznica śmierci naszego Drogiego Syna, Brata, Wujka, Szwagra, Bratanka, Kuzyna

Dnia 24 kwietnia obchodzili swoje 70. urodziny moja Najdroższa Mama i siostra

Dnia 24 kwietnia obchodzili jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego państwo ANNA i ALOJZY KASZPEROWIE

Dnia 28 kwietnia mija 10. rocznica śmierci mojego Drogiego Ojca

nicza I - do 30. 4. wystawa: Jifi Sibinsky - obrazy i grafika. Otwarte: po pt. 8-16.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE W KARWINIE: do 25. 10. wystawa pt. „Frysztat w dokumentach archiwalnych”

ORŁOWA-LĄZY - MK PZKO zaprasza na sobotę 25. 4. o godz. 15.30 na spotkanie przy tablicy ogłoszeń

WĘDRYŃA - Klub Seniora MK - PZKO zaprasza na spotkanie poświęcone Janowi Kubiszowi w czwartek 30. 4.

ZABŁOCIE - Zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają na spotkanie z okazji Dnia Kobiet i Powitanie Wiosny

UWAGA CZŁONKOWIE SĄPI! - Zebranie członkowskie odbędzie się w wtorek 28. 4. o godz. 15.30 w ZG PZKO

OLBRACHICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie w czwartek 30. 4. o godz. 17.00 do Domu PZKO

HAWIERZÓW-MIASTO: Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 30. 4. o godz. 16.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2

KARWINA - Zespół „Przyjaźń” zaprasza na sobotę 16. 5. o godz. 16.30 do auli Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie

UWAGA SENIORZY HPC i byli harcerze, dnia 9 maja br. w Koszarzyskach o godz. 15.00 odbędzie się uroczyste wręczenie sztandaru dla HPC

OSTROJE KULTURALNO-TOWARZYSKI „STRZELNICA” w Cz. Cieszyń, galeria „Strych”, ul. Strzel-

obecności do 3. 5. 1998 pod adresami Wł. Szebel, Těrlická 63/391, 735 35 Horní Suchá tel.: 6425708 lub Jan Niemięci, Zahradní 1027, 734 01 Karviná, tel.: 40432

CZEŚKI CIESZYŃ-OSIEDLE - Zarząd MK PZKO uprzejmie zaprasza na wycieczkę na Girów

ogłoszenia TEATR LALEK „BAJKA” zaprasza na ostatnie przedstawienie „Królów Śniegu”

WYŁĄCZNY IMPORTER profesjonalnych produktów kosmetycznych Monaco poszukuje poważnych dystrybutorów

OFERUJE INDIKI 8-15 kg, za 1 kg żyw. wagi 60 Kč

BT TONITOUR-WIZY DO USA! Bilety lotnicze, objazdówki i wypożyczek

z LISTU DO REDAKCJI z LISTU DO REDAKCJI

Umilają życie...

Marzą mi się po brzegi wypelnione widownie wszędzie tam, gdzie przejeżdża nasza Scena Polska. Niestety, jest inaczej

JAN ZOLICH, senior, Karwinia-Raj

SPORT SPORT SPORT SPORT

Co słychać w regionie?

NIE DLA WSZYSTKICH hokeistów trzynieckich zakończył się sezon 1997-98. W towarzyskich meczach reprezentacji RC z Finlandią grali obrońca Robert Kántor i napastnik Kame Kadra

2. WYSCIG rozgrywek pucharowych pow. karwińskiego (szosowy) urządził HD Viadrus Bogumín w Zablociu

SREBRNY MEDAL z mistrzostw RC w tenisie stołowym przywołał z Dżyczyna starsza młodzieżka Banika Hawierzów Lenka Harabasz

AWANS I... SPADEK Remisowy finisz

OSTATNIA 11. RUNDA szachowej ligi morawsko-śląskiej: Trzyniec - Grygów 4:4, Jaki Karwina - Sl. Hawierzów 4:4, Wescin - Hawricze 4:4

PIEKARZE RĘCZNI HCB Karwina B przyjechali na niedzielny mecz I-ligowy do Szumpera

NA ME CIEŻARÓWCOW, które rozpoczęła się jutro w Riese, wyjechał z reprezentacji RC tylko Miloš Kopecký

SPORT POLSKI

HOKEIŚCI POLSKI uporali się z Holandią 5:4 (3:1, 0:3, 2:0) i uradowali się w grupie „B”

CHORWACJA - POLSKA 4:1 (3:0). W tow. meczu piłkarskim w Osijeku z finalistą MS Polacy zaczęli obijacując, ale z upływem czasu popełniali fatalne błędy

NA ME W TENISIE STOŁOWYM Polacy pokonali w Eindhoven Węgrów 4:0 i przegrali z RC 2:4

NAGRODY 17. SPORTKI: III - 22 551 Kč (30), IV - 791 Kč (170), V - 77 Kč (37)

OD BRANKI DO BRANKI

I LIGA HALOWEGO FUTBOLU: Sn Hawierzów - Ajax Zlin 15:0 i Lazio Brno 2:1

ROZGRYWKI POWIATU F-M: Palkowice - Toszonowice 0:2, Chlebowice - Lhotka 1:1

POWODU 4 ŻÓŁTYCH KART nie mogą grać w dzisiejszym meczu II ligi Cínała (WB F-M) i Nečas (FC Karwina)

Nasza oferta na weekend

ZAPASY. HT Trzyniec rozegra kolejne spotkanie I-ligowe: dziś w Sokolowym Cúpku w Ostrowie

Valenta, dalej Romana Kohnova, Ewa Kurfürst, D. Rekl, M. Kocur i inni

PIŁKA RĘCZNA: Dukla Praga - HCB Karwina. Półfinalowy mecz Pucharu Czech

TENIS STOŁOWY. Ind. mistrzostwa RC juniorek i juniorów - dziś i jutro od godz. 9 w sali gier Banika w Hawierzowie-Szumbarcu

NARCIARSTWO. SKI Hawierzów urządził tradycyjne VII zawody „Woda-Snieg” w słalowie gigantycznej

BASEBALL. Turniej 7 drużyn młodzieżków do lat 12 pn. „Chance Orłowa 98” rozgrywaną jest dziś i jutro na boisku w Orłowej „na Zofince”

Terminarz piłkarskich spotkań

II LIGA - dziś o godz. 17: WB F-M - FC Karwina (jesienią 1:0), Przerów - Trzyniec (0:0)

MISTRZOSTWA POWIATU F-M - dziś o godz. 16: Starycz - S. Mosty, Rzepiszce - Kutczyce

MISTRZOSTWA SZF - dziś o 16:00: Rożnów - Sl. Orłowa (2:3), Jutro o 10:15: W. Hostzice - Dziecmorowice (0:0)

MISTRZOSTWA POW. KATRWINSKIEGO - dziś o godz. 16:30: Sibica - V. Bogumín (w Ropicy), B. Rychwałd - Sucha G. i Zabłocia

KLASA - dziś o 16: B. Dąbrowa - Wojkowice (3:0), Stonawa - Niebory (1:6), Cierlicko - Oldzrychowice (3:0), Lutynia D. - Sn Hawierzów (1:4) i Dątnica D. - Piosiek (1:2)

MISTRZOSTWA POW. KATRWINSKIEGO - dziś o godz. 16:30: Sibica - V. Bogumín (w Ropicy), B. Rychwałd - Sucha G. i Zabłocia

MISTRZOSTWA POW. KATRWINSKIEGO - dziś o godz. 16:30: Sibica - V. Bogumín (w Ropicy), B. Rychwałd - Sucha G. i Zabłocia

GŁOS LUDU

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej W wydawnictwie „Olza”, ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyń, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC

Redakcja: 709 29 Ostrowa, P.O. Box 29, Novináská 3, telefon: 6607/252, 6607/253, 6607/254, 6607/255, 6607/256, 6607/257, 6607/258, 6607/259, 6607/260, 6607/261, 6607/262, 6607/263, 6607/264, 6607/265, 6607/266, 6607/267, 6607/268, 6607/269, 6607/270, 6607/271, 6607/272, 6607/273, 6607/274, 6607/275, 6607/276, 6607/277, 6607/278, 6607/279, 6607/280, 6607/281, 6607/282, 6607/283, 6607/284, 6607/285, 6607/286, 6607/287, 6607/288, 6607/289, 6607/290, 6607/291, 6607/292, 6607/293, 6607/294, 6607/295, 6607/296, 6607/297, 6607/298, 6607/299, 6607/300, 6607/301, 6607/302, 6607/303, 6607/304, 6607/305, 6607/306, 6607/307, 6607/308, 6607/309, 6607/310, 6607/311, 6607/312, 6607/313, 6607/314, 6607/315, 6607/316, 6607/317, 6607/318, 6607/319, 6607/320, 6607/321, 6607/322, 6607/323, 6607/324, 6607/325, 6607/326, 6607/327, 6607/328, 6607/329, 6607/330, 6607/331, 6607/332, 6607/333, 6607/334, 6607/335, 6607/336, 6607/337, 6607/338, 6607/339, 6607/340, 6607/341, 6607/342, 6607/343, 6607/344, 6607/345, 6607/346, 6607/347, 6607/348, 6607/349, 6607/350, 6607/351, 6607/352, 6607/353, 6607/354, 6607/355, 6607/356, 6607/357, 6607/358, 6607/359, 6607/360, 6607/361, 6607/362, 6607/363, 6607/364, 6607/365, 6607/366, 6607/367, 6607/368, 6607/369, 6607/370, 6607/371, 6607/372, 6607/373, 6607/374, 6607/375, 6607/376, 6607/377, 6607/378, 6607/379, 6607/380, 6607/381, 6607/382, 6607/383, 6607/384, 6607/385, 6607/386, 6607/387, 6607/388, 6607/389, 6607/390, 6607/391, 6607/392, 6607/393, 6607/394, 6607/395, 6607/396, 6607/397, 6607/398, 6607/399, 6607/400, 6607/401, 6607/402, 6607/403, 6607/404, 6607/405, 6607/406, 6607/407, 6607/408, 6607/409, 6607/410, 6607/411, 6607/412, 6607/413, 6607/414, 6607/415, 6607/416, 6607/417, 6607/418, 6607/419, 6607/420, 6607/421, 6607/422, 6607/423, 6607/424, 6607/425, 6607/426, 6607/427, 6607/428, 6607/429, 6607/430, 6607/431, 6607/432, 6607/433, 6607/434, 6607/435, 6607/436, 6607/437, 6607/438, 6607/439, 6607/440, 6607/441, 6607/442, 6607/443, 6607/444, 6607/445, 6607/446, 6607/447, 6607/448, 6607/449, 6607/450, 6607/451, 6607/452, 6607/453, 6607/454, 6607/455, 6607/456, 6607/457, 6607/458, 6607/459, 6607/460, 6607/461, 6607/462, 6607/463, 6607/464, 6607/465, 6607/466, 6607/467, 6607/468, 6607/469, 6607/470, 6607/471, 6607/472, 6607/473, 6607/474, 6607/475, 6607/476, 6607/477, 6607/478, 6607/479, 6607/480, 6607/481, 6607/482, 6607/483, 6607/484, 6607/485, 6607/486, 6607/487, 6607/488, 6607/489, 6607/490, 6607/491, 6607/492, 6607/493, 6607/494, 6607/495, 6607/496, 6607/497, 6607/498, 6607/499, 6607/500, 6607/501, 6607/502, 6607/503, 6607/504, 6607/505, 6607/506, 6607/507, 6607/508, 6607/509, 6607/510, 6607/511, 6607/512, 6607/513, 6607/514, 6607/515, 6607/516, 6607/517, 6607/518, 6607/519, 6607/520, 6607/521, 6607/522, 6607/523, 6607/524, 6607/525, 6607/526, 6607/527, 6607/528, 6607/529, 6607/530, 6607/531, 6607/532, 6607/533, 6607/534, 6607/535, 6607/536, 6607/537, 6607/538, 6607/539, 6607/540, 6607/541, 6607/542, 6607/543, 6607/544, 6607/545, 6607/546, 6607/547, 6607/548, 6607/549, 6607/550, 6607/551, 6607/552, 6607/553, 6607/554, 6607/555, 6607/556, 6607/557, 6607/558, 6607/559, 6607/560, 6607/561, 6607/562, 6607/563, 6607/564, 6607/565, 6607/566, 6607/567, 6607/568, 6607/569, 6607/570, 6607/571, 6607/572, 6607/573, 6607/574, 6607/575, 6607/576, 6607/577, 6607/578, 6607/579, 6607/580, 6607/581, 6607/582, 6607/583, 6607/584, 6607/585, 6607/586, 6607/587, 6607/588, 6607/589, 6607/590, 6607/591, 6607/592, 6607/593, 6607/594, 6607/595, 6607/596, 6607/597, 6607/598, 6607/599, 6607/600, 6607/601, 6607/602, 6607/603, 6607/604, 6607/605, 6607/606, 6607/607, 6607/608, 6607/609, 6607/610, 6607/611, 6607/612, 6607/613, 6607/614, 6607/615, 6607/616, 6607/617, 6607/618, 6607/619, 6607/620, 6607/621, 6607/622, 6607/623, 6607/624, 6607/625, 6607/626, 6607/627, 6607/628, 6607/629, 6607/630, 6607/631, 6607/632, 6607/633, 6607/634, 6607/635, 6607/636, 6607/637, 6607/638, 6607/639, 6607/640, 6607/641, 6607/642, 6607/643, 6607/644, 6607/645, 6607/646, 6607/647, 6607/648, 6607/649, 6607/650, 6607/651, 6607/652, 6607/653, 6607/654, 6607/655, 6607/656, 6607/657, 6607/658, 6607/659, 6607/660, 6607/661, 6607/662, 6607/663, 6607/664, 6607/665, 6607/666, 6607/667, 6607/668, 6607/669, 6607/670, 6607/671, 6607/672, 6607/673, 6607/674, 6607/675, 6607/676, 6607/677, 6607/678, 6607/679, 6607/680, 6607/681, 6607/682, 6607/683, 6607/684, 6607/685, 6607/686, 6607/687, 6607/688, 6607/689, 6607/690, 6607/691, 6607/692, 6607/693, 6607/694, 6607/695, 6607/696, 6607/697, 6607/698, 6607/699, 6607/700, 6607/701, 6607/702, 6607/703, 6607/704, 6607/705, 6607/706, 6607/707, 6607/708, 6607/709, 6607/710, 6607/711, 6607/712, 6607/713, 6607/714, 6607/715, 6607/716, 6607/717, 6607/718, 6607/719, 6607/720, 6607/721, 6607/722, 6607/723, 6607/724, 6607/725, 6607/726, 6607/727, 6607/728, 6607/729, 6607/730, 6607/731, 6607/732, 6607/733, 6607/734, 6607/735, 6607/736, 6607/737, 6607/738, 6607/739, 6607/740, 6607/741, 6607/742, 6607/743, 6607/744, 6607/745, 6607/746, 6607/747, 6607/748, 6607/749, 6607/750, 6607/751, 6607/752, 6607/753, 6607/754, 6607/755, 6607/756, 6607/757, 6607/758, 6607/759, 6607/760, 6607/761, 6607/762, 6607/763, 6607/764, 6607/765, 6607/766, 6607/767, 6607/768, 6607/769, 6607/770, 6607/771, 6607/772, 6607/773, 6607/774, 6607/775, 6607/776, 6607/777, 6607/778, 6607/779, 6607/780, 6607/781, 6607/782, 6607/783, 6607/784, 6607/785, 6607/786, 6607/787, 6607/788, 6607/789, 6607/790, 6607/791, 6607/792, 6607/793, 6607/794, 6607/795, 6607/796, 6607/797, 6607/798, 6607/799, 6607/800, 6607/801, 6607/802, 6607/803, 6607/804, 6607/805, 6607/806, 6607/807, 6607/808, 6607/809, 6607/810, 6607/811, 6607/812, 6607/813, 6607/814, 6607/815, 6607/816, 6607/817, 6607/818, 6607/819, 6607/820, 6607/821, 6607/822, 6607/823, 6607/824, 6607/825, 6607/826, 6607/827, 6607/828, 6607/829, 6607/830, 6607/831, 6607/832, 6607/833, 6607/834, 6607/835, 6607/836, 6607/837, 6607/838, 6607/839, 6607/840, 6607/841, 6607/842, 6607/843, 6607/844, 6607/845, 6607/846, 6607/847, 6607/848, 6607/849, 6607/850, 6607/851, 6607/852, 6607/853, 6607/854, 6607/855, 6607/856, 6607/857, 6607/858, 6607/859, 6607/860, 6607/861, 6607/862, 6607/863, 6607/864, 6607/865, 6607/866, 6607/867, 6607/868, 6607/869, 6607/870, 6607/871, 6607/872, 6607/873, 6607/874, 6607/875, 6607/876, 6607/877, 6607/878, 6607/879, 6607/880, 6607/881, 6607/882, 6607/883, 6607/884, 6607/885, 6607/886, 6607/887, 6607/888, 6607/889, 6607/890, 6607/891, 6607/892, 6607/893, 6607/894, 6607/895, 6607/896, 6607/897, 6607/898, 6607/899, 6607/900, 6607/901, 6607/902, 6607/903, 6607/904, 6607/905, 6607/906, 6607/907, 6607/908, 6607/909, 6607/910, 6607/911, 6607/912, 6607/913, 6607/914, 6607/915, 6607/916, 6607/917, 6607/918, 6607/919, 6607/920, 6607/921, 6607/922, 6607/923, 6607/924, 6607/925, 6607/926, 6607/927, 6607/928, 6607/929, 6607/930, 6607/931, 6607/932, 6607/933, 6607/934, 6607/935, 6607/936, 6607/937, 6607/938, 6607/939, 6607/940, 6607/941, 6607/942, 6607/943, 6607/944, 6607/945, 6607/946, 6607/947, 6607/948, 6607/949, 6607/950, 6607/951, 6607/952, 6607/953, 6607/954, 6607/955, 6607/956, 6607/957, 6607/958, 6607/959, 6607/960, 6607/961, 6607/962, 6607/963, 6607/964, 6607/965, 6607/966, 6607/967, 6607/968, 6607/969, 6607/970, 6607/971, 6607/972, 6607/973, 6607/974, 6607/975, 6607/976, 6607/977, 6607/978, 6607/979, 6607/980, 6607/981, 6607/982, 6607/983, 6607/984, 6607/985, 6607/986, 6607/987, 6607/988, 6607/989, 6607/990, 6607/991, 6607/992, 6607/993, 6607/994, 6607/995, 6607/996, 6607/997, 6607/998, 6607/999, 6607/1000

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 25 KWIETNIA

- TC 1:**
 5.00 Magazyn rubriczny
 5.30 Klub Seniorsa
 5.50 O zdrowiu (mag.)
 6.05 Poradnik żywieniowy
 6.25 Auto-moto rewia
 7.00 Obiekt
 7.30 Scenariusz, otwórz się II
 8.00 Poranek
 8.45 Niedziela wiatrowi zjawy
 8.55 Wydarzenia ze świata
 9.25 Ułtywa kamera
 9.30 Hip, hop, hip (teleturniej)
 9.45 Z wiatry z pamiłki
 9.55 Czołki
 9.55 Czołki
 9.55 Czołki
 10.00 Labirynt
 10.00 Wiadomości
 10.05 Reklamy i osobliwości
 10.15 Melodia (tyg. muzyczny)
 10.45 Animals
 11.00 „Wielkie wędrowki kolejowe” (s. dok.)
 12.00 Wiadomości
 12.05 Hala show (pr. artysty)
 12.55 O zdrowiu
 13.00 Poradnik żywieniowy
 13.30 Magazyn rubriczny
 13.50 Zawsze „Na Wiochach”
 14.30 Studio sportowe
 14.50 „Słaby świat” (s. dok.)
 15.05 „Scaliki” (s. dok., 16)
 15.50 „Noc i romantyzm” (film franc.)
 17.05 Północ (teleturniej)
 17.55 Prognoza pogody
 18.00 Wiadomości
 18.05 „O księżu Bechar” (hulaj)
 18.45 Słownik domowy
 19.55 Lutowanie „10” szczypliwych
 19.55 Wyczerpania, pogoda
 19.55 Branki, punkty, sekundy
 20.00 Z politykami nie walczyć (pr. m. 474)
 21.00 Wiadomości
 21.30 „Taniec - fikcja i rzeczywistość” (dok.)
 22.10 „Umierające strażaki II” (thriller USA)
 23.55 Wiadomości
 24.00 „Głonie łazić po pięciach” (film USA)
 1.45 „Solentary” (film hys.)
 1.45 „Star Trek: Nowa generacja” (s. dok.)
 4.35 Bonifas (pr. muz.)
- TC 2:**
 7.00 Euronews
 7.30 Panorama
 8.00 Reportaż
 8.45 TV Edukacyjna

- 10.25 Salon czeski
 10.35 Salon norwowski-śląski
 11.45 Bonifas (pr. muz.)
 11.45 Młodzi '98 - wiosna, lato (pokaz mody)
 12.10 TV Klub Niesłychanych (mag.)
 12.45 Ego
 13.05 „Dwudziest lat dla Asterix” (film anim.)
 14.25 „10”
 15.25 RC - Szwecja (holaj na lodzie)
 16.00 TC w przyszłym tygodniu
 16.05 Ogród (spokojna folkowa)
 16.15 „Halo, halo!” (s. dok.)
 16.15 Madajski Język Składowy
 18.00 Lapidarium
 20.00 Ociep słowo „porcja”
 20.05 „Let's Spend The Night Together” (muz. film USA)
 21.30 „Gorączka Rolling Stones” (s. dok.)
 22.00 „Prywatne życie” (s. dok., 10)
 23.00 „10”
 24.00 Kniebot
 0.25 „Ni Kniebotka”
 1.05 Wiadomości TVS.
- NOVA:**
 7.30 „Scooby Doo” (s. anim.), 7.55 „Bumani” (s. anim.), 8.35 „Power Play”, 9.25 Twierdza Boyard, 11.10 „Shogun”, 12.50 „Drogi do domu”, 13.30 „Wspólna Siostra” (s. dok.), 13.00 „Główny”, 13.30 „Początek do Ery” (s. dok.), 15.30 „Jump Start 21” (s. dok.), 16.20 „Fresh Prince II” (s. dok.), 16.45 „Blyskawica w oście” (s. dok.), 17.35 „Renegat IV” (s. dok.), 18.35 „Raid”, 19.30 DTV, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 MISS '98, 21.40 Właśnie dziś, 21.50 MISS '98, 22.54 Pogodynia, 22.55 „Głina” (thriller USA), 0.50 „Emanuel” (s. erot., 2.30) Gillette World Sport Special.
- PRIMA:**
 8.10 „Przygody Huckleberry Finna” (s. anim.), 8.40 „Pod niebem Afryki” (s. dok.), 9.05 „Maly walec” (s. dok.), 9.35 „Tajemny świat Alex Mack” (s. dok.), 10.05 „Prima S.O.S. 11.05 „Przemiana niebieska” (s. dok.), 12.00 „Słaby świat '98”, 12.25 „Star Trek - Głęboki Wzrost i Dźwięk II” (s. dok.), 13.25 „Młodzi i Aukland” (s. dok.), 14.15 „Włosy w girnaci” (film USA), 15.55 „Pogłoski król uszy” (film czeski), 17.45 „Bezprzemysłowość” (s. dok.), 18.00 „Z archiwum Sherlocka Holmesa” (s. dok.), 19.00 DTV, 19.30 „Mak” (s. anim.), 20.00 Nikt nie jest doskonały (pr. muz.), 20.55 „Komisarz Rex I” (s. dok.), 21.50 „Spróbuj się przeprowadzić” (film USA), 23.25 „Kochan war” (film franc.).

- MIEDZIALA 26 KWIETNIA**
- TC 1:**
 5.00 Hala show
 5.50 Z podium i za kulisami Filharmonii Czeskiej
 6.00 Salon norwowski-śląski
 6.30 Salon czeski
 7.05 Nowe książki
 7.15 „Willy Fog w podróży dookoła świata” (s. anim.)
 7.45 „Judek” niedziela
 10.00 Wiadomości
 10.05 Obiekt
 10.35 „Penopikami misia prądkier” (s. dok.)
 11.45 Czechosłowacy Tygodnik Filmowy
 12.00 Program dyskusyjny TC
 12.50 Wyższość o dalszej i ogólnie
 13.25 Kalendarium
 13.35 „Szczęście króla Alfonsa” (hulaj)
 14.35 Magazyn chrześcijański
 15.15 „Kotłi” (kon. czeski)
 16.45 Komika czeska
 17.10 Antena
 17.30 Powstawanie zaginionego czasu
 17.50 Słowo święte
 18.00 Wiadomości
 18.05 Zdrówka, pane doktorze! II (mag.)
 18.15 Humor Hynka Bojana
 18.55 Lutowanie „10” szczypliwych
 19.00 Wyczerpania
 19.15 Wyzdarna, pogoda
 19.15 Branki, punkty, sekundy
 19.55 Lutowanie zakładowi Sportu
 20.00 Walfika (teleturniej)
 20.45 Wyzdarność (s. dok.)
 21.00 „Judek” (s. dok.)
 21.50 „Jak się żyje przywrotnym detektyw” (mag. dok.)
 22.05 Wiadomości
 22.20 Niedziela sportowa
 23.20 Wiadomości
 23.25 „Pan z Monasteru” (s. dok.)
 0.25 Trybuna sądowa z archiwum TV anim.
 1.40 „Kim jest Bonnet?” (thriller USA, 1/2)
 3.15 „Kim jest Bonnet?” (thriller USA, 2/2)
- TC 2:**
 7.00 Euronews
 7.30 Panorama
 8.00 Programy lokalne
 9.55 Klub muzyczny
 10.35 Za drzwiami jest A. G.
 11.05 Klub Nieszczęśliwych
 12.05 Leonard Bernstein o muzyce
 13.00 Teleturniej
 14.10 J. S. Sola „Julian odziedziczenie” (film czeski)

- 15.30 „Zakład deszcz” (dok.)
 16.00 Mistrzostwa RC w aerobiku sportowym
 17.00 „Początki i Nagrod” (s. dok.)
 17.10 „Rach, Rachel” (film USA)
 17.50 „Halo, halo!” (s. dok.)
 18.15 „Willy Fog w podróży dookoła świata” (s. anim.)
 18.45 Nowe książki
 19.40 TC w przyszłym tygodniu
 19.45 Nowe książki
 19.55 Wyczerpanie na ekranie
 20.00 „Wyczerpanie” (s. dok.)
 20.15 CI najlepiej z kłasyki
 21.00 „21”
 21.50 „Dziesięć wieków architektury” (s. dok.)
 21.45 „Słaby świat” (s. dok.)
 22.00 „Sixty Fingers” (film USA)
 23.25 Leonard Bernstein o muzyce
 2.00 Program dyskusyjny TC
 1.05 „21”
- NOVA:**
 7.30 „Różowa pantera” (s. anim.), 7.55 „Superman” (s. anim.), 8.20 „Słaby świat” (s. anim.), 8.50 „Legenda o smurfach” (s. anim.), 9.25 „J. S. Sola „Julian odziedziczenie” (s. dok.), 10.10 „A (ista przeżycia)”, 11.10 „Superman TV” (s. dok.), 12.00 „Seifino III” (s. dok.), 13.00 „7 cyfry Siedem dni”, 14.00 „Skorpion” (film USA), 16.00 „Jak to sobie Stronak...” (s. dok.), 16.20 „Fresh Prince II” (s. dok.), 16.45 „Zmija II” (s. dok.), 17.35 „Melrose Place V” (s. dok.), 18.35 „Beverly Hills 90210” (s. dok.), 19.30 DTV, 19.50 Wiadomości sportowe, 20.00 „Astronomiczny show”, 20.50 „Barbarzyńca Conroy” (film USA), 23.00 Właśnie dziś, 23.04 Magazyn rubriczny, 23.17 Pogodynia, 23.20 „Dwie z Niagara Falls” (s. dok.), 0.10 „Zmieszony do zabijania” (thriller USA), 1.40 Gillette World Sport Special.
- PRIMA:**
 8.10 „Przygody Huckleberry Finna” (s. anim.), 8.40 „Pod niebem Afryki” (s. dok.), 9.05 „Odkrycie” (film czeski), 11.05 „Początek do Ery” (s. dok.), 12.00 „Star Trek - Głęboki Wzrost i Dźwięk III” (s. dok.), 13.00 Kłajki sportowe, 15.45 „Przebieżka szczytowa” (film USA), 17.25 „Sztuka wędrowania” (s. dok.), 18.00 „Z pamiętnika Sherlocka Holmesa” (s. dok.), 19.00 DTV, 19.30 „Mak” (s. anim.), 20.00 „Dolar” (s. dok.), 21.00 Niedziela parcia (publicysta), 22.25 „Duch Nagary” (film USA).

- 4.00 Studio 6
 8.30 Wiadomości
 9.00 Wiadomości
 9.45 Scenariusz, otwórz się II
 9.35 „Willy Fog w podróży dookoła świata” (s. anim.)
 10.00 „Zwierciadło niezawinici” (film czeski)
 10.50 Z wiatry z mickie rodzinny (pr. muz.)
 11.25 Prezentacja zaginionego czasu
 11.45 Zdrówka, pane doktorze! II
 12.00 Wiadomości
 12.05 Ten nasz charakter czeski
 12.25 Humor Hynka Bojana
 13.05 Kalendarium
 13.15 Obiekt
 13.45 Nad listami telewidzów
 13.55 TV Klub Niesłychanych
 14.25 O zdrowiu
 14.40 Nawa wiek
 15.00 „Dziesięć wieków architektury” (s. dok.)
 15.15 Piramida
 15.45 Wyzdarność (s. dok.)
 16.00 Wiadomości
 16.05 Antena
 16.25 „Kopciuszko” (film anim.)
 16.45 Słownik domowy
 16.55 Kłasyki
 17.45 Fikcja (dla dzieci)
 18.00 Reportaż
 18.15 Wyczerpanie na ekranie
 18.20 Europa i my
 18.35 Tryptyk (s. dok.)
 18.55 Lutowanie „10” szczypliwych
 19.00 Wyczerpania
 19.15 Wyzdarna, pogoda
 19.50 Branki, punkty, sekundy
 20.00 Zmarzenia kucharza Svatopluka po 14 latach” (s. dok.)
 21.10 „Świat cudów” (s. dok.)
 21.25 Dwa opoty
 22.15 Wiadomości
 22.25 Na krzewidzi
 23.00 „Przygody II” (s. dok.)
 23.30 Kłasyki był się bigbitem (pr. muz.)
 23.55 Wiadomości
 24.00 CI najlepiej z kłasyki
 0.40 Kim jest „architekt I. Kosel”
 1.05 „Przebieżka szczytowa” (s. dok.)
 1.50 Ulica (pr. muz.)
 2.40 Kto jest kto: Lucie Billa
 3.10 Europa sportowa
 4.10 Unowocześniony TV.
- TC 2:**
 7.05 Wiadomości TVS
 7.30 Panorama
 8.00 Euronews
 8.00 TV Edukacyjna
 8.25 Z wiatry z 200

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 25 KWIETNIA

- PROGRAM 1:**
 7.00 Magazyn Techniki Rolniczej
 7.15 Z Próżni
 7.30 Agrolina
 8.00 Wycieczka o dalszej i ogólnie
 8.30 Wiadomości, prognoza pogody
 8.45 Dzieci arcydzieła (dla dzieci)
 8.55 Ziemie (mag. katechizy)
 9.25-10.15 (dla dzieci i młodzieży)
 10.05 Polonij strach - razem praczeko przemocy
 10.20 Z żołnierskiego piewaka
 10.40 Razem praczeko przemocy
 11.00 „Judek” (s. dok.)
 11.45 Razem praczeko przemocy
 12.00 Wiadomości
 12.10 Wład Ducey przedwzrostu
 13.30 Razem praczeko przemocy
 13.50 Od młodości do wolności (teleturniej)
 14.15 Razem praczeko przemocy
 14.40 Program zrywiskowy
 15.30 Razem praczeko przemocy
 15.40 TLP - Twoja Lata Przemocy
 16.15 Razem praczeko przemocy
 16.25 „Dwa Złota Rycerki” (s. dok.)
 17.00 Teleturniej
 17.15 Razem praczeko przemocy
 17.30 Jaka to melodia? (s. dok.)
 17.55 To jest Telewizja
 18.10 „Słoneczny paster” (s. dok.)
 19.00 Wiadomości
 19.20 Razem praczeko przemocy
 19.30 Wiadomości, sport, pogoda
 20.00 „Ułtyka na Aene” (film USA)
 22.10 Razem praczeko przemocy
 22.15 Filmy z figlami
 22.40 Razem praczeko przemocy
 22.55 Sportowa sobota
 23.15 „Dobry wieczór” (film angielski)
 0.40 „Klar” (teleturniej)
 1.50 „Nasz człowiek” (film niemiecki).
- PROGRAM 2:**
 7.00 Sport telegram
 7.05 Follow us: Peter Finger
 7.30 Tęczy smok
 8.00 „Zwłoki smok” (mag.)
 8.30 Programy lokalne
 9.35 Program katechizy
 10.00 Prognoza dialogiczne Dwójki
 10.15 Oczyma - polonijczy
 10.30 Filmy animowane dla dzieci
 11.30 Agenty na zdrowie
 12.00 B. Kaczyński zaprasza
 13.00 „Kaszyby” (film dok.)
 13.30 „Przyznaj Alaski” (s. dok.)
 14.25 „Przebieżka szczytowa” (s. dok.)
 15.00 Wiadomości
 15.40 Wielka gra
 16.50 B. Kaczyński zaprasza
 17.00 „Czerwik” (s. dok.)
 17.45 Halo Dwójka

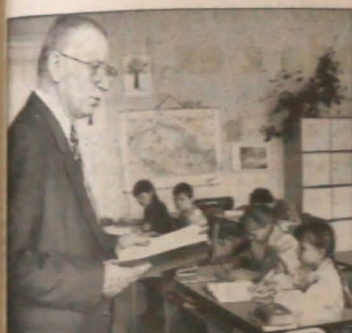
- 18.00 Panorama
 18.10 Programy lokalne
 18.35 Magia liter (teleturniej)
 19.05 „Złoty polski” (s. dok.)
 19.30 Europejski Przegląd Filmowy
 19.55 Polska Warszawa - Lech Poznań (1 lipca p.a.)
 20.50 Gof (mag. pikantki)
 21.25 Wielka Gra Polskiego Sportu
 21.50 Słowo na niedzielę
 22.00 Panorama
 22.40 „Czarna miska” (s. dok.)
 23.10 Okaz „Trud życia”
 23.50 Magazyn literacki
 0.20 Lalmalno (s. dok.)
 1.05 Sport telegram.
- TELE 3:**
 7.00 „Hipopow” (s. dok.), 7.15 „Namiotki” (s. dok.), 8.30 Opokliki tygodnia, 8.50 Nad Oka, 9.30 Rozmowy z ks. prof. Miodun Tłocznym, 9.30 Sobota z TV Katowice, 10.30 „Słaby świat archeologiczny” (s. dok.), 11.00 Spotkanie z dokumentem, 11.40 Słaba pani Zofia, 12.45 Studio Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Lalkarskiej, 12.50 Lala, 13.30 Gof (mag.), 13.45 Blizny Trójki, 14.00 „Przewidywanie przyszłości”, 14.30 „Arnie i mamiusia”, 15.00 Telewizja praczeko przemocy, 15.10 „Podziemie z miłą gwiazdka” (s. dok.), 15.25 „Czarna miska” (s. dok.), 15.45 „Słaby świat” (s. anim.), 16.10 „Ja i moje zwierzęta” (dla młodzieży), 16.30 Słaba kronika filmowa, 15.45 Osobliwości, 17.00 Telewizja praczeko przemocy, 17.05 Ale kogo (mag.), 17.35 „Sobota w Bydwinie” (teleturniej), 18.00 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.25 Wiadomości sportowe, 18.30 „Co ładnie powiedzieli” (s. dok.), 19.30 „Indyjskie polonijczy”, 19.50 „Przebieżka szczytowa”, 20.00 „Mieczysław zwały kłasyki wycieczki” (teleturniej USA), 22.40 „Alkoholizm”, 22.45 „21. Sport”, 23.10 „Jan Senek” (s. dok.), 23.10 „Solizem telegraf” (film franc.), 2.00 TV Polonia.
- POLSAT:**
 6.00 Muzyka na dzień dobry, 6.30 Disco Rider, 7.30 W dalsze świat, 8.00 Smoczek i motocykl, 8.15 Lata przeżycia, 8.30 Wycieczka na opoki dla dzieci, 8.55 „Raper” (s. anim.), 9.20 „Power Rangers” (s. dok.), 9.45 „Strzałki Telekamu” (s. dok.), 10.40 „Niezamieszany z pogocią” (film USA), 12.30 „Mieczysław, który kochał kobiety” (film USA), 14.30 Okaz (mag.), 15.00 Fundacja Polak, 15.30 Piramida (grzeczności), 16.00 Informacja, 16.15 Dziwactwa wspaniałych (grzeczności), 16.45 Reklamy kart, 17.15 Rykownik (pr. muz.), 18.10 „Słoneczny paster” (s. dok.), 18.40 „AIF” (s. dok.), 19.05 Disco Polo Live, 20.05 Jak się czuć (show z nagrodami), 20.50 Lutowanie Lotu, 21.00 „Legenda kang-6” (s. dok.), 21.55 „Wibracje” (film USA), 22.55 Wyniki Lotu, 23.55 „Zycie

- jak ten” (s. dok.), 0.30 „Śmierćna lamigłochka” (film USA), 0.45 „Alkacem” (film USA), 3.50 Programy muzyczne.
- MIEDZIALA 26 KWIETNIA**
- PROGRAM 1:**
 7.00 Rozmowa o świecie: Słowenia
 7.15 Nowotnia
 7.50 Programy filmowy
 8.15 Teleranek
 8.40 „Chrysi” (s. dok.)
 9.35 Smiechu warte
 10.00 „Mojki” (film angielski)
 11.30 Salomon (teleturniej)
 12.00 Regna Cechi (transmisja z Warykamu)
 12.15 Tydzień
 12.45 Tydzień
 13.10 „Przednia Ziemia Święta” (s. dok.), 13.20 Demozłota
 13.55 Miłard w osiemie (teleturniej)
 14.30 Razem praczeko przemocy (transmisja koncertu)
 17.00 Teleturniej
 17.15 Razem praczeko przemocy (transmisja koncertu)
 19.15 Wyczerpania
 19.50 Wiadomości, sport, pogoda
 20.00 „Drożdże na Ballantrae” (s. dok.)
 21.05 „Przebieżka szczytowa”
 21.45 Razem praczeko przemocy (transmisja koncertu)
 22.15 Sportowa niedziela
 22.40 Opinie (pr. publicysty), 23.15 „Dzięk” (film USA)
 0.30 „Sztuka tworzona w meziklat” (film dok.)
- PROGRAM 2:**
 6.55 Sport telegram
 7.05 Echa tygodnia
 7.25 „Drożdże na Ballantrae” (s. dok.)
 8.25 Słowo na niedzielę
 8.30 Programy lokalne
 9.35 „Cudowne lato” (s. dok.)
 9.50 „Lajnowanie na Marim” (film dok.)
 10.55 Dziel Ułana
 11.00 Kretelka
 11.30 „Lowy szkarłotów” (film dok.)
 12.00 „Roman na pełnym morzu” (film USA)
 13.10 Z pamięci wyjęt” (film dok.)
 14.10 Dzieci Ułana
 14.25 30 set” (ista przeżycia)
 15.00 Familiada (teleturniej)
 15.25 Dzieci Ułana
 15.40 Ulica Scenarzystów (dla dzieci)
 16.10 Jubileusz 40-letnia pracy artystycznej - Jan T. Stanisławski
 17.00 „Gdzie dach mowi detektor” (s. dok.)
 17.45 Dzieci Ułana
 18.00 Panorama
 18.10 Program lokalny
 18.35 Magia liter (teleturniej)
 19.05 7 dni-wiat
 19.30 „Coby” (s. dok.)

- 20.00 Kalendarium i przypadek
 21.00 „Słowa i chwila” (s. dok.)
 22.00 Panorama
 22.40 „Atlantic City” (film franc.-kan.)
 0.25 Dwie Drogi Quarter
 1.25 Sport telegram.
- TELE 3:**
 7.00 „Mokradła” (s. dok.), 7.30 „Magdalena” (s. anim.), 8.00 „Hroba Kucielka” (s. anim.), 8.30 „Obroty kamienia” (s. anim.), 9.00 „W cztery wiata strony, 9.30 „Tajemnice naski” (s. dok.), 10.00 Klub Główny, 10.40 Koszalki Opalek, 11.05 Kandy gra znacze, 11.35 Drużyna Magic Show, 12.05 Sport, 12.00 „Wielkie przygody XX wieku” (s. dok.), 13.30 „Sierca przedmiot smutku” (s. dok.), 14.00 „Dziwactwa teleturniej”, 15.00 Kto pyta nie Wład, czyli pytania, na które szukamy odpowiedzi, 15.10 „Jawohl” (s. dok.), 15.35 „Drożdże na marim” (s. dok.), 16.00 „Czadowanie wiatr zwierząt Australii” (s. dok.), 16.35 Słaba pogoda (pr. artysty), 17.10 Gof Telewizji, 17.20 Studio Gof (mag.), 18.00 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.25 Wiadomości sportowe, 18.30 „Dzięk” (s. dok.), 19.30 „Świat ogrodn” (s. dok.), 20.00 „Ulica twierdzeń” (musical USA), 22.00 Aktualności, 22.05 Wiadomości sportowe, 22.10 Sport, 23.10 „Co gryzie Gilberta Grape” (film USA), 0.10 „Odermierz” (s. dok.), 2.30 TV Polonia.
- POLSAT:**
 6.00 Program muzyczny, 6.30 Disco Polo Live, 7.30 Jeleniny (mag. teleturniej), 8.00 Na topie (pr. muz.), 8.30 Kłajki Kłajki, 9.00 Nawa wiek (s. anim.), 9.30 „Power Rangers” (s. dok.), 10.00 Disco Rider, 11.00 „Ja się czuję” (s. dok.), 11.30 „Sobota, nastolemia czarownic” (s. dok.), 12.00 „Złoty paster” (s. dok.), 12.30 „Kłajki i Peary” (film USA), 14.30 Dziwactwa wspaniałych (grzeczności), 15.00 Duszny arcydzieł kręży, 15.30 Piramida (grzeczności), 16.00 Informacja, 16.15 Miłard o pierwszego węgry (pr. muz.), 16.45 „Słoneczny paster” (s. dok.), 17.45 „Zabójcy kry” (s. dok.), 18.40 „AIF” (s. dok.), 19.05 Leto na calbie (show), 20.05 „Gorączka w mieście” (s. dok.), 20.50 Lutowanie Lotu, 21.00 „Wzrostu” (film USA), 23.15 Wyniki Lotu, 23.20 Na kandy temat, 0.30 Magazyn sportowy, 1.50 Język, 2.30 Prymal mag.

- 18.50 Reguly pojedylny
 19.10 Giełka gra, polka czeska
 11.30 Największa impreza XX wieku
 12.00 Wiadomości
 12.10 Agrobiznes (pr. rubriczny)
 12.20 U siebie: Heinar Zagroby
 12.45 Zobaczyć to jeszcze raz
 13.30 Razem praczeko przemocy
 13.45 Twory naszych twórczy: J. Słowicki
 14.30 Wiadomości
 14.40 Szama (mag.)
 15.45 „Słaby świat zwierząt” (s. dok.)
 15.55 Front (pr. publicysty)
 16.00 Czasy (mag. katechizy)
 16.15 „Młodzi na sukces” (s. dok.)
 16.40 Tydzień Prezydenta
 17.00 Teleturniej
 17.25 „Klar” (teleturniej)
 17.50 Czynoło (wyd. warszawskie)
 18.05 Forum
 18.10 Flez: Wyczerpania, pogoda
 19.00 Wiadomości, sport, pogoda
 19.30 Paul Barz „Kolejka na cyny rpec” (mag. TV)
- PROGRAM 2:**
 7.00 Sport telegram
 7.05 Dzieci kłasyki
 7.25 „Przebieżka szczytowa” (s. dok.)
 7.30 Studio sporty
 8.00 Programy lokalne
 8.30 „W labirynt” (teleturniej)
 9.00 „Największy dzień życia” (s. dok.)
 10.00 Mój przyjaciel dok
 10.30 „Kaczkę Hogo” (s. anim.)
 11.00 „Kraina indygo” (s. dok.)
 12.00 „Złoty polski” (s. dok.)
 12.25 Akademia zdrowia Dwójki
 12.35 Familiada (teleturniej)
 13.00 Panorama
 13.10 Dzieci kłasyki
 13.25 „Przebieżka szczytowa” (s. dok.)
 15.00 Akademia zdrowia Dwójki
 15.10 Młody
 15.25 Dzieci na try
 16.00 Panorama
 16.10 Przygoda z wojakim
 16.30 Kolo fortany (teleturniej)
 17.00 Kłasyki 10-letnia
 17.30 Programy lokalne
 18.00 Panorama
 18.10 Programy lokalne
 18.30 Właśnie dzisiaj (teleturniej)
 19.00 Auto film
 19.30 „Dwa światy” (s. dok.)
 20.00 „Skrajna kolekcja” (film pol.)

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

A Zajęcia prowadzą dyrektor Otakar Winkler oraz Jolanta Kotuszniak.

Fot. MAREK SANTARIUS

170-lecie polskiej szkoły w Olbrachcicach

Jak już informowaliśmy, do uczczenia swego wielkiego jubileuszu szykuje się jedna z najstarszych na Zaoziżu szkół: polska szkoła podstawowa w Olbrachcicach. W tym roku stuknie jej 170 lat. Ale - jak podaje okazjonalna publikacja, wydana przez dyrekcję Szkoły-Jubilatki - przypuszczalnie początki szkolnictwa w Olbrachcicach przypadają na wiek XVI. Mają to potwierdzać zapiski księżne, z których wynika, że już przed reformacją istniał w Olbrachcicach parafialny kościół rzymskokatolicki, a według ówczesnego prawa kanonicznego powinna była istnieć przy każdym takim kościele szkoła parafialna.

Istnienie szkoły parafialnej potwierdza też fakt, że w czasach kontrybucji, kiedy to olbrachcicki kościół parafialny zamieniono na filialny i przyłączono go do parafii karwińskiej, olbrachcicka szkoła dalej się utrzymała. Dowodem na to jest pisemna wzmianka w protokole wizytacyjnym komisarzy biskupiego Aleksandra Kłaybna i Cieszyńskiego z roku 1679, w którym

▲ Budynek polskiej szkoły w Olbrachcicach. Jego fundamenty i parter pochodzą z roku 1828.

▼ Nie ma problemu nie do rozwiązania.

twierdzi on, że w roku 1679 nie ma ciągle jeszcze w Olbrachcicach samodzielnego domu dla „ziaka”, czyli dla nauczyciela i organisty w jednej osobie.

Następna wzmianka o szkole w Olbrachcicach znajduje się w karwińskiej kronice kościelnej z roku 1727. Zmierzano tam, iż właśnie w tym roku samodzielny budynek szkolny w Olbrachcicach nie było, lecz nauczyciel i organista posiadali kawałek ziemi, z którego płacił mu dzierżawca 3 florenty. Do jego obowiązków prócz nauczania należało dźwonienie co wieczór oraz przodasz burzy. Od każdego gospodarza otrzymywał dwa chleby i 4 krajczy roczne. Czego i jak ten nauczyciel użył, kronika nie podaje. Przypuszczalnie należało to według ówczesnych zasad była to szkoła jednoklasowa, tzw. trybuna. Oprócz religii, która była przedmiotem głównym, uczono w niej też czytania wyłącznie z religijnej literatury drukowanej po polsku swobodą, a wydawanej w Brzegu nad Odrą, Wicława, Gdańska i Królewca, jeśli chodzi o książki ewangeliczne. Natomiast książki katolickie sprowadzano z Kalwarii i Częstochowy. Ponadto uczono pisanie głępiem piórem i artematem produkowanym chałupniczo oraz rachunków w zakresie podstaw dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia.

Owczalni nauczyciele więcej re-

krutowali się głównie ze zdembolizowanych, często półowiadanych żołnierzy austriackich. Dlatego nieraz posługiwali się w szkole językiem niemieckim, na co władze spoglądały przychylnie. Później już nawet wymagały od nauczycieli znajomości języka niemieckiego.

Ważnym wydarzeniem dla szkolnictwa w ogóle był rok 1774, kiedy to wprowadzono obowiązek szkolny dla dzieci 12-letnich. Rozporządzenie to spotkało się jednak z bardzo małym zrozumieniem ze strony rodziców. Był to przecież jeszcze okres pańszczyzny, kiedy każda ręka w rodzinie nadajęca się do pracy - a więc i ręka dziecka - była pożądana. W tym czasie Olbrachcic liczyły już 500 mieszkańców.

Około roku 1800 istniał już w Olbrachcicach samodzielny budynek szkolny - dowiadujemy się z „Zarysu historii szkolnictwa polskiego w Olbrachcicach” autorstwa Bruno Waszka, byłego dyrektora szkoły w latach 1954-1988. Stał w miejscu, gdzie obecnie znajduje się szkolna szopa. Właśnie pod tą szopą po dziś dzień zachowała się przykryta sklepieniem piwnica ówczesnej szkoły oraz fundamenty z łupaczki kamienia. Był to rzekomo skromny, drewniany parterowy budynek, kryty gontem, niewiele różniący się od okolicznych chałup „siedlacznych”. Była w nim jedna izba lekcyjna oraz miesz-

kanie dla nauczyciela. Oprócz języka polskiego, który był w tej szkole językiem wykładowym, uczono też języka niemieckiego.

W roku 1828 została ta chałupina zburzona. A na jej miejscu wybudowano drewniane zabudowanie gospodarcze. Jednocześnie w tym samym roku nieopodal otwarto nową szkołę parterową, wybudowaną z trwałych materiałów budowlanych.

Po wieloletnich przeróbkach i zabiegach modernizacyjnych budynek ten - już jako dwukondygnacyjny - przetrwał do czasów współczesnych. Dziś jest to szkoła dwuklasowa i pięciopodziałowa, w której nauki pobiera 26 uczniów. Jej dyrektorem jest Otakar Winkler, nauczycielką Jolanta Kotuszniak. Natomiast świetlicą szkolną prowadzi Janina Gułka.

A oto nazwiska dyrektorów szkoły po II wojnie światowej w porządku chronologicznym: Jan Gliombek, Henryk Bonczek, Karol Miczka, Adolf Kiedroń, Bruno Waszek, Iwona Gułka i Otakar Winkler.

Z okazji 170-lecia polskiej szkoły w Olbrachcicach dyrektor, nauczycielka i świetliczanka we współpracy z koleżanką Macieży Szkolnej przygotowały akademię jubileuszową, która odbędzie się w niedzielę 3 maja o godz. 15 w miejscowym Domu PZKO. W programie wystąpią obecni uczniowie, a także wychowankowie szkoły, którzy należą do młodzieżowego zespołu zwanego „Drops” Jadwigi Czaj. Po imprezie organizatorzy zapowiadają przyjacielskie spotkanie pokoleń, które uroczyste w murach Szkoły-Jubilatki. Akademię poprzedzi otwarcie w klasach w dniach 1-3 maja wystawy prac plastycznych dzieci, kronik i archiwaliów oraz zdjęć dokumentalnych i reportaży z zajęć lekcyjnych (czyżna w godz. 10-16). Serię imprez jubileuszowych zakończy 21 czerwca festyn szkolny, który odbędzie się na obiektach rekreacyjnych firmy „Pamol”.

Dyrektor Otakar Winkler, który udostępnił mi te informacje, wyraził w imieniu organizatorów przekonanie, że obchody 170-lecia polskiej szkoły w Olbrachcicach zaszczyca obecnością wszystkich, którym nie jest obojętne nie tylko historia, ale również teraźniejszość i przyszłość tego zasłużonego dla polskiego szkolnictwa na Zaoziżu zakładu.

KAZIMIERZ SANTARIUS

● GŁOSY ● OPINIE ● POLEMIKI ● GŁOSY ● OPINIE ●

W jedności siła

W „Głosie Ludu” z 4 kwietnia opublikowano rozmowę z panem Marianem Janasem z Piotrowic, w której m. in. pojawiła się wypowiedź: „Założycielami są zaburzeni w teraźniejszych rozgrywkach polityczno-organizacyjnych. Istnieje pilna konieczność określenia, co która organizacja sobą reprezentuje. Co to jest konkretnie Rada Polaków, Rada Przedstawicieli, Macierz Szkolna, Harcerstwo i dalszych 20 organizacji. Jakże są szczerze podporządkowania i współpracy, skoro nasze sprawy tak bardzo się zaciebiają”.

Uważam za konieczne zareagować na tę wypowiedź, ponieważ autor wyrażenia w niej organizacji, której jestem prezesem, Kongres Polaków w Republice Czeskiej, bo tak brzmi oficjalna nazwa naszego stowarzyszenia, istnieje z woli społeczeństwa polskiego w tym kraju od 1990 roku. Skupia w swoich szeregach organizacje, które samodzielnie zadecydowały o przystąpieniu do Kongresu, oraz osoby fizyczne działające w poszczególnych gminach w strukturach Kongresu (komitety gminne), Rada Polaków jest organem wykonawczym Kongresu, Rada Przedstawicieli, w której zasiadają przedstawiciele poszczególnych organizacji wspólnie z pełnomocnikami gminnymi, jest ciałem odpowiedzialnym za ustalenie form i metod działalności Kongresu i koordynację działalności stowarzyszeń. Szczegółowe kompetencje wymienionych organów Kongresu Polaków są precyzyjnie określone w Statucie tej organizacji, który był publikowany przed Zgromadzeniem Ogólnym Kongresu Polaków po to, by delegaci Zgromadzenia, uczestnicy sejmików i wszyscy Polacy, którym życie naszego społeczeństwa nie jest obojętne, mogli się na ten temat wypowiedzieć i ewentualnie zawnieść zmiany.

Działania Rady Polaków i Rady Przedstawicieli wynikają z uchwał przyjętych na Zgromadzeniu Ogólnym, wszelkie informacje na temat Statutu, Uchwały Zgromadzenia Ogólnego czy też uchwał Rady Polaków i Rady Przedstawicieli są na bieżąco „dostępne” wszystkim zainteresowanym w kancelarii Rady Polaków, a sprawozdania z posiedzeń publikuje „GL”. Takim systemem działania zakłada wolny dostęp wszystkim zainteresowanym Polaków do struktury Kongresu i uwzględnia zasadniczy wpływ na pracę Kongresu stowarzyszeń w nim samodzielnych organizacji społecznych. Model ten stopniowo jest ulepszany na podstawie doświadczeń nabywanych w praktycznym działaniu, przy czym o wprowadzeniu do Statutu poprawek decyduje delegacja Zgromadzenia Ogólnego.

Taka forma działania została przyjęta do wiadomości i zaakceptowana przez władze zarówno w Republice Czeskiej, jak i w Polsce i była wskazywana jako wzorcowa innym mniejszościom narodowym. To oczywiście nie znaczy, że sytuacja jest idealna. Nieustannie pojawiają się przykłady tego, że jest ciagle co - zarówno w strukturze Kongresu, jak i w formach i kierunkach jego działania ulepszać.

Stowarzyszenia, które związały się z Kongresem, zachowują zagwarantowaną w Statucie niezależność i mogą w każdej chwili zdecydować o odejściu - jak uczyniło to PZKO na swym ostatnim Zjeździe. Bardziej sensowne od odchodzenia jest, moim zdaniem, łączenie się i wspólne działanie - tak, by nie marnować wysiłków. Zasadnicze zagadnienia polityki mniejszości narodowej nie tylko - jak pan powiedział - się zaciebiają, one po prostu są wspólne. Praktyka wykazuje również jednoznacznie, że władze państwowe akceptują partnera, który jest dla nich reprezentantem całego społeczeństwa, a nie tylko jednej organizacji społecznej.

Niektóre osoby, które z własnej woli stoją poza strukturami Kongresu, zadają pytanie, czy może on rzeczywiście być reprezentantem całego społeczeństwa? Odpowiedź nasuwa się jednoznacznie. Statut Kongresu otwiera wszystkim chętnym szeroką możliwość uczestniczenia na zasadach demokratycznych w strukturach tego stowarzyszenia, wpływania na jego działalność i formę organizacyjną. Zasady są określone i podane do wiadomości publicznej. Tak więc, nie biorąc udziału w życiu Kongresu (czy to na sejmikach i w komitetach gminnych czy za pośrednictwem Rady Przedstawicieli czy kontaktując się bezpośrednio z Radą Polaków lub dzia-

lając w powołanych komisjach) Polacy w RC sami tocząca się wydarzenia. Mandat Rady Polaków jest mandatem uzyskanym w wyborach na Zgromadzeniu Ogólnym i stwarza podstawę - w myśl ogólnie przyjętych zasad demokracji - a zarazem obowiązek Rady występowania w imieniu swych wyborców.

Wypowiedź pana Janasa wskazuje na to, że pomimo czasu lat istnienia idea Kongresu Polaków i zasady jego funkcjonowania nie zostały jeszcze w pełni przywołane przez wszystkich Polaków. To stwierdzenie jest dla Rady Polaków i Rady Przedstawicieli datym wyzywaniem do szukania lepszych dróg przepływu informacji, do zachęcania naszych członków do aktywnego uczestnictwa i wpływania na działalność Kongresu. Mam nadzieję, że w wypadku pana Janasa, który w roku bieżącym uczestniczył w jednym ze spotkań przedwyborczego „Okrągłego Stołu”, zorganizowanego z inicjatywą Rady Przedstawicieli i „Wspólnoty”, współpraca została nawiązana i w przyszłości będzie się rozwijała.

Statucie zaakceptował pan Janas problem chęci reprezentowania naszego społeczeństwa przez różne osoby czy ugrupowania. Pojawiała się ona ostatnio - przy okazji opiniowania Konwencji Radowej Rady Europy o Ochronie Praw Mniejszości Narodowych, Rada ds. Narodowości, która przygotowuje dla Rady Republiki Czeskiej materiał na ten temat, zwróciła się z prośbą o opinie do swych członków (w wypadku mniejszości polskiej do W. Fojcika i D. Brannej). Informacja o tym była zamieszczona w „Głosie Ludu”, omówiona na posiedzeniu Rady Polaków i Rady Przedstawicieli, kancelaria udostępniła redakcji polską wersję jerykowską Konwencji do opublikowania, zaproszono również za pośrednictwem „GL” wszystkich zainteresowanych do zapoznania się z dostępnymi materiałami w kancelarii Rady Polaków i do złożenia w niej swych uwag i wniosków. Do kancelarii zwrócił się przedstawiciel „Wspólnoty” B. Kaleta, krótkim i dostepnym materiały związane z opiniowaniem Konwencji, osobście przekazał materiały również przewodniczącemu S. Gawlikowi. Jednak nasza chęć współpracy okazała się jednostronna, ponieważ w tym, że „Wspólnota” opracowała własne wnioski, dowiedzieliśmy się z „GL”. Był to kolejny przykład świadomego i celowego pominięcia struktur Kongresu Polaków. Ruch polityczny „Wspólnota” nie ma, oczywiście, obowiązku współpracowania z Kongresem i jest we swych działaniach niezależny, szkoda jednak, że nie zdobył się na to współpracę nawet w tak ważnej dla mniejszości sprawie. Nie pomogą nawoływania do zjednoczenia wysiłków, kiedy brak konkretnych kroków.

Pragnę podkreślić, że wysoko oceniam treść wniosku „Wspólnoty”, m. in. słuszne żądanie przygotowania ustawy o ochronie zabytów mniejszości narodowych. Znaną są przykłady, gdy brak takiej ustawy spowodował szkody zarówno w sferze wartości kulturowych, jak i finansowe. Ten i inne ruszające wnioski zabiegają na szerokie poparcie, trudno go jednak udrzić, gdy wnioskodawcy, omijając struktury Kongresu i zapominając o tym, że chodzi o wspólną sprawę, wolą działać tylko i wyłącznie na własną rękę. Każdy może, oczywiście, zabierać głos, opiniować dowolne sprawy czy pisać do ministrów, czasami jednak warto przedyskutować i podsumować poglądy, by występować ze wspólnym stanowiskiem. Polacy będą wtedy poważniejszym partnerem do negocjacji, a nasze działania staną się skuteczniejsze. Po raz kolejny w imię hasła: „W JEDNOŚCI SIŁA” zapraszam wszystkie organizacje polskie, a także Ruch polityczny „Wspólnota”, do współpracy, zwracam się do wszystkich, by wykorzystali możliwości, jakie daje Statut Kongresu Polaków, i nie odbierali sobie dobrowolnie możliwości wpływania na kształt i działalność Kongresu poprzez takie kroki jak bojkot, który ogłosiła „Wspólnota” przed ostatnim Zgromadzeniem Ogólnym. Kongres jest otwarty dla wszystkich, jest demokratyczną platformą do formułowania wspólnego programu Polaków w RC i przez odwołanie się do niego inne ugrupowania same decydują się na działalność tylko we własnym kręgu i imieniu.

WAWRZYNIAC FOJCIK
prezes Rady Polaków w RC

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

Nowy konkurs! Życzenia dla MAMY

Mama, Mamusia, Mateczka - zamykają pierwsze, najbliższe słowo dziecka i jedyną miłość na całe życie. Na co dzień zwykliśmy nie pamiętać o pracowitych rękach mamy, które w czasie naszego życia uprząły góry bielizny (od stosów pieluszek począwszy), przydłgiwały niezliczoną ilość torb z zakupami, ugotowały tysiące smakowitych posiłków, sprzątały, ale też opatrzywały nasze rozbite kolana i łokcie, ocierały łzy, głaskały i przykładały kompresy na rozgorączkowane czoła. A gdyby jeszcze policzyć nie przepasane noce gdy chorowaliśmy, chwile zdenerwowania, gdy coś przeszkobiłaś... Słowem, codziennie zaciągamy nowy dług wdzięczności wobec Tej, która dała nam życie i pielęgnację go nieustannie. Należy więc podziękować za wszystko przynajmniej raz w roku, a zatem koniecznie nie zapomnieć o Dniu Matki.

My świętujemy Dzień Mamy według polskich kalendarzy 26 maja, a był on w nich zaznaczany przez wszystkie powojenne lata. Kiedy rozpoczęły się jego obchody w Polsce, tego nie wiem. W Czechach obchodzono go od roku 1924, po drugiej wojnie światowej zapomniano o nim dokładnie. Dopiero obecnie, od kilku lat, wznowiono obchody Dnia Matki, ale przejęto amerykański zwyczaj, gdzie nie ma on stałej daty,

a przypada zawsze na drugą niedzielę miesiąca maja. W tym roku więc Wasi kolezdy, uczęszczający do czeskich szkół obchodzą Dzień Matki już 10 maja. W Ameryce zapoczątkowała jego obchody Julia Ward Howe w roku 1872, a już w roku 1911 świętowano go we wszystkich niemal stanach Ameryki. Oficjalnie, jako święto narodowe, ustanowił go w roku 1914 prezydent Wilson.

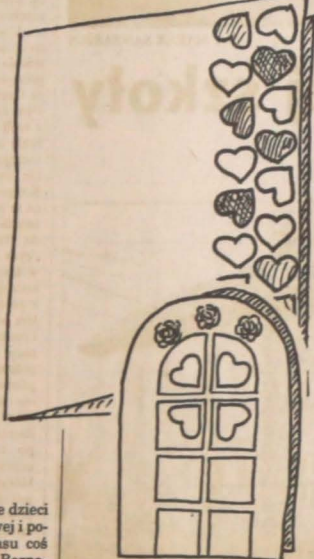
My z okazji Dnia Matki ogłaszamy konkurs „Życzenia dla Mamy”. Aby wziąć w nim udział, musicie zrobić laurkę dla Mamusi. Technika dowolna, a więc mogą to być rysunki, hafty, kolaże itp., ograniczamy jednak tym razem rozmiary. Wasze życzenia powinny zmieścić się na kartce wielkości pocztówki, a najwyższej połowy kartki rysunkowej. Wymyślić też jakieś oryginalne życzenia lub wierszyk, nie zapomnijcie się podpisać i przesłać swą pracę pod naszym adresem (patrz u dołu naszej rubryki) do dnia 16 maja włącznie.

Dzień 26 maja przy-

pada w tym roku na wtorek, my gratulujemy na naszych łamach Waszym mamusiom już w sobotę, 23 maja. Najładniejsze Wasze życzenia wydrukujemy, wszystkie zaś trafią do losowania o nagrody.

A więc - do dzieła! W redakcji niecierpliwie czekać będzie

Głosik i jego kolezdy

Ortografia na weselo

Niedawno w „Głosie Ludu” przeczytałyście o sukcesie trzech naszych dziewcząt w Ogólnopolskim Konkursie Ortograficznym, a rozmowa z jedną z nich pokazała się w numerze z dnia 16 kwietnia br. Janka Bujok z PSP w Gnojniku (pokazujemy ją dziś z pieskiem babci) powiedziała mi między innymi, że nie korzystała z żadnych słowników specjalistycznych, uczyła się tylko trochę więcej, niż na lekcje. Nie wątpię, że niedejen z naszych czytelników chcialby zmierzyć swe siły w następnym konkursie albo zabłysnąć na lekcjach. Często brak im czegoś, co pomogłoby w nauce. Odszukałam więc książkę z daw-

nych czasów, gdy jeszcze moje dzieci chodziły do szkoły podstawowej i postanowiłam od czasu do czasu coś z niej dla Was wydrukować. Rozpoczęną od wymiany głosek ch - sz, h - g, o - ó, rz - r, z - g. Pomoże Wam wierszyk:

Zapamiętaj, proszę, słowa,
Niech ci dobrze wpadną w ucho:
Pióro - pierze, główny - głowa,
Blacha - blaszka, suszyć - sucha.
Kiedy dręczy ci niepeunność,
Zawsze sobie przypominaj:
Wierzyc - wiara, drzewo - drewno,
Błahy - blazen, druh - drużyna.
A nuż głoski się odmienia?
Sprawdź gdy piszesz, to pomaga!
Woż - wóz, pieniądze - pieniędz,
Stożek - stóg, wahadło - waga.
Powodzenia życzę Literka

Polówkę kartki rysunkowej składamy na pół i na brzegu naklejamy serduszka z różnokolorowego papieru. Tak samo złożoną kartkę rysunkową na górze zaokrąglamy, rysujemy kształt okna, na górnych „szybkach” wycinamy serduszka, (ewentualnie naklejamy) i przyodzabiamy papierowymi różyczkami (Patrz rysunki powyżej) Życzenia w obu wypadkach wpisujemy w środku kartek.

Tak wyglądają dwie nasze propozycje laurki dla mamusi, które mogą wam pomóc w tworzeniu własnych pomysłów. (o)

W CZESKOCIESZYŃSKIEJ BIBLIOTECE

Przygoda z ex librisem

Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie przy ul. Havlíčka ogłosiła wśród młodzieży czeskokieszyńskich szkół konkurs na swój ex libris. Najlepsze prace wybrali czytelnicy, plastycy, pedagodzy i dziennikarze oraz jury. W środę 15 kwietnia ogłoszono wyniki.

W kategorii szkół podstawowych pierwsze trzy miejsca zajęli uczniowie PSP z Cz. Cieszyna: 1. Krzysztof Niemiec, 2. Rut Czudek, 3. Andrzej Brudny. W kategorii szkół średnich naj-

szymi okazali się 1. Tomasz Karol, 2. Mieczysław Kokotek, 3. Leszka Świk.

Na spotkanie z okazji ogłoszenia wyników biblioteka zaprosiła malarza plastyka i twórcę wielu ekslibrisów, Zbigniewa Kubiczkę z Orlowej. Znajomil on obecnych z historią, z nikami graficznymi i kolekcjonerskim stemem tych znaków książkowych. Wkład uzupełnił prezentacją oryginalnych dzieł czeskich i polskich twórców ex librisów.

▲ Zbigniew Kubiczka, znany twórca exlibrisów i kolekcjoner na spotkaniu z młodzieżą w czeskokieszyńskiej bibliotece. Fot. FRANCISZEK BALIN

Z LISTÓW DO REDAKCJI

Wracając do kluboturnieju...

Jako jedna z tych, którzy starają się po iluś tam latach zjednoczyć młodzież PZKO-wską, chcę podziękować tym wszystkim, którzy zorganizowali 18. bm. w Domu PZKO w Lesznej Dolnej Wielki Kluboturniej. Pomysł był niewątpliwie bardzo dobry. Uczestnicy konkursu odpowiadali mieli na pytania z dziedziny sportu, PZKO, wyrazów obcych, historii, geografii, ciekawostek. Pragnę też jednak podkreślić swoimi uwagami na temat tej imprezy.

Zgłosiło się 8 grup, z tego jedna nie przyjechała. Z Karwiny i Orlowej były aż 4 grupy. A dlaczego? Bo ich członkowie lubią wspólną zabawę. A ilu było fanów? Można było zliczyć ich na palcach. Cóż, większość młodzieży trudno dziś przekonać, że naprawdę warto brać udział w takich imprezach.

Piszę jednak głównie dlatego, że zaskoczyły mnie pytania na temat PZKO. Ile było dobrych odpowiedzi na 25 pytań? Może dwie? Myślę, że pytania były odpowiednio raczej dla naszych ojców, a nawet dziadków. Ba, nawet starsi panowie i starsze panie, a także przedstawiciele ZG PZKO nie umieli odpowiedzieć na niektóre pytania. A młodzieży po konkursie poradzono, że można przeciw przestudować „Leksykon PZKO”. Kto z dorosłych czytał całą tę publikację? Zresztą nie wystarczy czytać, trzeba się chyba jej nauczyć na pamięć! Gdyby młodzi uczestnicy konkursu wiedzieli, że prze-

bie się tak właśnie do niego „przygotowywać”, to nie wiem, czy w końcu zdecydowaliby się przyjechać. Przecież taka impreza ma być głównie zabawą, przyjemnością! Zaskoczyła też dziedzina sportu. Dlaczego więc pod uwagę przeważnie PZKO-wskie i polskie wycieczki? Młodzież interesuje się sportem całowitowym... Mamy nadzieję, że organizatorzy następnej edycji kluboturniej będą o tym pamiętać. Obawiam się, że tegoroczne doświadczenia mogły młodzież znie-

Brak mi też było na kluboturniej czegoś, co mogłoby zbliżyć zabawkę ską młodzieży. Szkoda, że nie pomyśleli o sportowych współzawodniczeniach, które nie musiały być punkowane, ale zorganizowane dla zabawy. Mogło coś o tym powiedzieć po tegorocznym udanym popołudniu dla dwiatoklasistów.

Zamiast nudnych referatów i PZKO, rekrutując nowych członków do miejscowych Kół, zrobilibyśmy wspólne spotkanie dla młodzieży z karwińskich szkół. Był konkurs, był pogawędka z przedstawicielami ZPZKO... Młodzieży bardzo się podobało, podobało się też starszym PZKO-wcom. Może warto byłoby zaprosić podczas organizowania kolejnego kluboturnieju do współpracy również młodzież. Przecież impreza miała być się pod hasłem „Baw się razem z nami...”

KSENIA OWCZARZ
Karwina

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Kapryśna pogoda

Szanowna Redakcjo Głosika!
Bardzo nam smutno z powodu figłów, które spletała pogoda. Przed wakacjami świątecznymi przygotowaliśmy program, z którym miałyśmy chodzić „po goiczkę”. Uczyliśmy się pilnie tekstów i melodii piosenek pod okiem dyr. Krzywoniowej, w domu przygotowaliśmy pisanek i goiczek, a także suknie śląskie. Wszystko było „zapięte na ostatni guzik”, lecz niestety, cóż to?
W poniedziałek Wielkanocny od rana jak pada, tak pada. Siedzimy w domu i narzekamy na pogodę, która nas tak wystrychnęła na dud-

ka. Ale myślimy, że nie nam nie uciekną i w przyszłym roku uda nam się nawiązać do starych tradycji.

Teraz pilnie ćwiczymy na przegląd pieśni „Śląskie śpiewanie”, który ma się odbyć 29 kwietnia br.

Serdecznie Cię pozdrawiamy i życzymy ciepłej wiosny.

Ewa Turon i Anetka Oczadla
PSP Nydek, kl. 3

Bardzo dziękujemy za miły list i trzymamy kciuki, by nideczankom tym razem występu nie nie zepsuło!
Redakcja

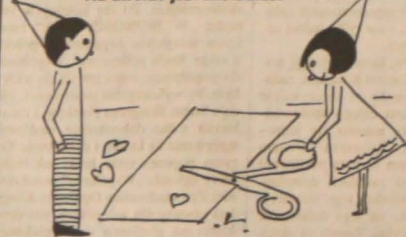
Rubrykę przygotowała:
IRENA STONAWSKA

▲ Janka Bujok z pieskiem.
Fot. Literka

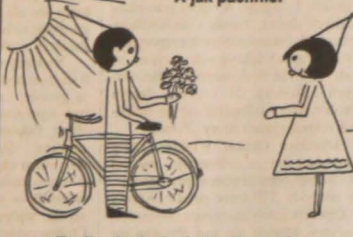
GŁOSIK I LUDMIŁA

Ludmiło, chodź lepiej pojeździć na rowerze.
Na dworze jest tak ładnie!

Głosiku, przecież mieliśmy przygotować coś dla mam...

Prawdziwy wiosenny bukietik!
A jak pachnie!

To dla ciebie, Ludmiło. Mamusiom z pewnością przyniosą kwiaty ich dzieci.

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, P.O.Box 29, Nowinańska 3, 709 29 Ostrava 1.
UWAGA! Pisząc do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

Organizatorom Wielkiego Kluboturnieju warto podziękować za ogromny wkład w przygotowanie tej imprezy. Myślę jednak, że organizatorom nie udało się trafić w zainteresowania młodzieży.

W konkursie wzięło niestety udział tylko siedem grup. Dlaczego tak mało? Czy to prawda, że młodzi nie robią, niczym się nie interesują? Czy naprawdę błąd tkwi w nas, młodych?

Osobiście wzięłam udział w kluboturnieju, startując w imieniu KM Orłowa. Prawdę mówiąc, cały konkurs mnie zaskoczył. Myślałam, że będzie to impreza rozrywkowa, że młodzież się bliżej pozna, zaprzyjaźni, zabawi, że powstaną nowe kontakty między poszczególnymi klubami. A tu się okazuje, że to bardzo ważny konkurs sprawdzający wiadomości z różnych dziedzin. Najtrudniejsze były pytania z zakresu PZKO. Myślę, że pytanie w rodzaju: „W którym roku było najwięcej członków PZKO i podaj liczbę członków w tym czasie” było trudniejsze niż na miejscu. Żeby znać odpowiedzi na wszystkie pytania, trzeba byłoby dokładnie przestudować Leksykon PZKO! Istotnie pytania z innych dziedzin nie były zbyt łatwe. Na niektóre pytania nie byli w stanie odpowiedzieć nawet ludzie starsi, którzy brali udział w tej imprezie. Jeżeli mowa już o kibicach, to była to tylko garstka. Jednak i oni czuli się trochę nieswojo, a w drugiej części się nudziło, czekając z niecierpliwością, kiedy będzie koniec.

Jeżeli już organizatorzy zrobili turniej wiedzy, to mogli przynajmniej włączyć do konkursu przerywniki, np. jakąś zabawę lub współzawodniczą sponosowaną w formie zabawy...

W imieniu KM Orłowa
RENATA LUGSČ

W 150-LECIE CZASOPISMIENICTWA POLSKIEGO NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM

Pisma komunistyczne (4)

Widomo już, że ruch robotniczy na Śląsku Cieszyńskim, wśród którego wiodącą rolę odgrywali polscy górnicy, hutnicy, chłoprobotnicy i zuboludzi chłopi, od początku miał przeważnie charakter socjalno-demokratyczny.

Od końca I wojny światowej dochodzi do coraz większych rozdziewięziorów wewnątrz ruchu socjaldemokratycznego. Stopniowo prądy lewicowe na Zaolziu przybierają na sile. Po wyjęściw partii bolszewickiej w Rosji i przebiegu w niektórych państwach europejskich fali rewolucyjnej dochodzi na początku dwudziestych lat do utworzenia w niektórych państwach partii komunistycznych opartych na zasadach III Międzynarodówki z siedzibą w Moskwie.

Podobnie kształtuje się sytuacja w Czechosłowacji i na Zaolziu. Z lewicowych wewnątrz ruchu socjaldemokratycznego zrodziła się w 1921 r. Komunistyczna Partia Czechosłowacji, a w rok później komunistyczne związki zawodowe. Na zjeździe zjednoczeniowym polskiego ruchu socjalistycznego na Zaolziu 20 II 1921 w Dąbrowie dochodzi do połączenia obu dotychczasowych polskich partii socjalistycznych - Polskiej Partii Socjalistycznej i Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej - w jedną partię, Polską Socjalistyczną Partię Robotniczą (PSPR). Połączenie obu partii okazało się związkim niemyślnym. Już w połowie tego roku drogi polskich socjalistów i komunistów rozeszły się definitywnie. „Głos Robotniczy”, wychodzący w Morawskiej Ostrawie od początku 1920 r. stał się organem Komunistycznej Partii Czechosłowacji (Oddział Polski), zaś „Robotnik Śląski” - organem Polskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej.

Pod względem politycznym największy wpływ wśród górników karwiniackich i hutników trzynickich uzyskali komuniści. Wpływ ten w następnych latach poniekąd zmalał, lecz w okresie międzywojennym komuniści przedstawiali w ruchu robotniczym na Zaolziu znaczący czynnik polityczny. Prasa komunistyczna była jednym z głównych środków agitacyjnych, służących utwardzaniu klasowe w duchu ideologii marksistowsko-leninowskiej. Tąj prasa ta oprócz roli informatora o sytuacji politycznej, roli propagatora idei światopoglądu komunistycznego, roli obrońcy interesów klasy robotniczej przed wszystkim kapitalistycznym musiała spełniać dodatkową zadania - bronić ludności polskiej przed szkodliwym wpływem prasy, wyzysk gospodarczy spłatał się tu bowiem z uciskiem narodowościowym. Jednakże pierwszoplanowym zadaniem komunistów była zawsze walka klasowa, a sprawy narodowościowe były podporządkowane nadrzędnym sprawom klasowym.

Zadania polskiej prasy komunistycznej zostały sprecyzowane już w pierwszym numerze „Głosu Robotniczego” z 1 stycznia r. 1920: „Musimy z jednej strony bronić interesów klasowych robotników polskich, z drugiej zaś bronić jego polskości, która tutaj bardziej niż gdziekolwiek ulega wpływom ujemnym”. W myśl tych zasad podlegały wszystkie pisma komunistyczne, nie rezygnując nigdy z pozycji marksizmu-leninizmu i internacjonalizmu proletariackiego. Z natury rzeczy była to prasa mocno opozycyjna wobec wszystkiego, co zdaniem Komunistów nie zgadzało się z jedynie słusznym poglądem marksistowsko-leninowskim.

Ze względów taktycznych i praktycznych wydawali komuniści na Zaolziu w różnych latach międzywojnia kilka pism o różnym przeznaczeniu. Po-

nieważ prasa komunistyczna była na Zaolziu przeznaczona przede wszystkim dla ludu robotczego, a ten na tym obszarze był większością polską, pisma te były wydawane niemal wyłącznie w języku polskim. Oto ich krótka charakterystyka.

GŁOS ROBOTNICZY (1920-1936). We wrześniu 1936 r. zmienił tytuł na „Głos Robotniczy i Włociański”. Ze względu na zmieniającą się strukturę organizacyjną partii komunistycznej, dochodziło do częstych zmian podtytułu pisma. Wychodził od 1 I 1920 do września 1936 r. jako tygodnik kolejno w Morawskiej Ostrawie, Karwinie, Cz. Cieszynie. Nakład wahał

się od 1000 do 2000 egzemplarzy. Wychodził w języku polskim i w języku czeskim. Wychodził w języku polskim i w języku czeskim. Wychodził w języku polskim i w języku czeskim.

GŁOS ROBOTNICZY I LUDOWY (1936-1938) z podtytułem „Tygodnik przeznaczony na obronę robotników, chłupaków i rolników polskich w Republice Czechosłowackiej”, wychodził od 2 X 1936 do nr. 40, 10 IX 1938, często konfiskowany przez władze państwowe, w nakładzie 1700-1800 egzemplarzy. Miejscem wydania był Cz. Cieszyn, Sibiha, Trzciniec, Końska. Wydawcą i redaktorem Fryderyk Kraus, Józef Rusz, ostatnio Paweł Cieślak. Pismo całkowicie postępowo w tradycji „Głosu Robotniczego i Włociańskiego”.

Do komunistycznych pism ogólnoinformacyjnych należał też pojawiający się krótko w 1921 r. **ROBOTNIK** z pod-

Karwiniak

Organ górników, hutniczy i robotniczy Śląska Karwiniackiego. „Dziennik dla Głosu Robotniczego i Włociańskiego”. Karwina, dnia 16 stycznia 1932.

Socjalizacji zgodził się na zmniejszenie zarobków górniczych o 6% w rurskim rwirz.

Przebieganie we łwie i wyczerpanie zdrowia stróża górnika rurskiego górnika w Hłocławsku... (text continues with details of a miner's health and work conditions)

W grudniu 1932 Głosił Ruch Robotniczy o tym, że górnicy rurskiego Śląska... (text continues with news about miners' wages and working conditions)

12.000 górników chcą zwolnić

Dotychczas zwolniono, że łamiąc święto... (text continues with news about miners' demands for better working conditions)

Państwo łow. Harusa!

Wyciąg górnictwa... (text continues with a political statement regarding mining and state policy)

W świąteczny dzień... (text continues with a message or notice)

Trzynickan

Organ Robotników Hut Trzynickich. Działek dla „Głosu Ruch i Włoc”... (text continues with publication details)

Kapitałizm, fabrykant i burżoi węgla, chcą brzożem krzyżem... (text continues with a political analysis of capitalism and mining)

Bagno hut trzynickich.

Inspektor Duchow, to niema sprawy... (text continues with a report or article about mining conditions)

Każdy robotnik hut trzynickich powinien czytać Trzynickan!

Glilik, redaktorem odpowiedzialnym najdłużej Karol Śliwka. Było to komunistyczne piśmko... (text continues with a notice or announcement)

TRZYŃCZAN (1930-1936). Podtytuł brzmiał „Organ robotników hut trzynickich”... (text continues with publication details)

KARWINIAK (1930-1935). Po raz pierwszy pojawił się 18 XI 1930. Podtytuł brzmiał: „Organ górników, koksarzy i robotników karwiniackich”... (text continues with publication details)

TRYBUNA (1931-1935) „Dwumiesięcznik przeznaczony fizycznej i duchowej kulturze pracujących”... (text continues with publication details)

Walcie pokazna prasa komunistyczna w języku polskim na Zaolziu miała stosunkowo duże wzięcie... (text continues with a notice or announcement)

GŁOS ROBOTNICZY I LUDOWY
Organ Komunistycznej Partii w Czechosłowacji. - Pismo poświęcone interesom robotniczym i ludowym w Republice Czechosłowackiej.
Cena 20 hal.
Komiści w sejmie praskim w obronie Polaków

CZERWONY ZAWODOWIEC
Organ Robotników i górników w Republice Czechosłowackiej.
Cena 20 hal.
Baczność hutnicy trzynickiej!
Do walki przeciw drożdżom!

Głos Robotniczy
Organ Komunistycznej Partii w Czechosłowacji. - Pismo poświęcone interesom robotniczym i ludowym w Republice Czechosłowackiej.
Cena 20 hal.
Górnicy maltretowani, zrozpaczeni i zszokowani przez pracę przy 1200 metrach.

PLOTKI

Cudowne dziecko

Był przez wiele lat dziecicą gwiazdą wytwórni Disneya - zadebiutował jako dziesięcioletek.

Film, telewizja i futbol - to były trzy rzeczy, którym Kurt Russell poświęcał się bez reszty, odnosząc wszędzie duże sukcesy. Dość powiedzieć, że kiedy miał 12 lat był już bohaterem serialu „The Travels of Jamie McPheeters”, 1963-64), w którym brał udział sam Charles Bronson. W większości swoich wczesnych filmów nie był wcale typowym grzecznym chłopcem, tylko raczej młodzieńcem z charakterem, niekiedy trudnym. I chyba właśnie umiejętność nadania postaci interesującego profilu zdecydowała, że nie przypadł jako aktor, kiedy dorósł. Najważniejszym dla jego dalszej kariery okazało się spotkanie z Johnem Carpenterem, reżyserem biograficznego filmu „Elvis” (1979), za który Russell otrzymał nominację do nagrody Emmy. Sławę zdobył jako Snake Pliskin w „Ucieczce z Nowego Jorku” (1981) i od tej pory jest niezawodnym wykonawcą ról twardych facetów w niezłych zazwyczaj filmach akcji - tak oto z cudownego dziecka wyrósł na herosa. W piętnaście lat po pierwszej „Ucieczce...” powstała „Ucieczka z Los Angeles”, w której Kurt Russell udowodnił, że nie się nie zestarzał. Czas się go właściwie nie ima, podobnie jak jego ukołchanej, wspianej pięćdziesięciolatki Goldie Hawn. (k)

MODA

Panterki, lamparty, tygrysy...

Kiedy przed kilku laty pojawiły się pierwsze panterki, tygrysy, zebry, lamparty i inne dzikości, nikt nie wróżył im długiego żywota. Ci, co są przekonani, że „dzikość” trwa już dostatecznie długo i lada chwila wyjdzie z mody, nie mają jednak racji. Dżungla ma się nadal dobrze. Stałe pojawiają się jej kolejne wersje, modyfikacje i stylizacje. I nie sprawdza się w tym wypadku powiedzenie Jeana Cocteau, iż moda umiera młodo. Nawet jeśli umiera, to na chwilę. Szybko odradza się i reinkarnuje, tak jak style lat 60. i 70., obecnie dziś u schyłku wieku, w niewiele zmodyfikowanej postaci.

Nie będę rozwódzić się nad fenomenem dzinsów, które nawet nie muszą odradzać się. Trwają na posterunku od kilkudziesięciu lat i są coraz wyraźniej i powszechniej nobilitowane. Kogo dziś szokuje profesor wyższej uczelni w dzinsowym komplecie lub zestaw dzinsowych spodni z klasyczną marynarką?

CHOLESTEROL I NADCIŚNIENIE

Małe grubasy

Przekarmione dzieci wcześniej wykazują pierwsze objawy zaburzeń pracy serca i zmian w naczyniach wieńcowych. Potwierdziły to badania ponad 5100 uczniów 96 szkół podstawowych w czterech stanach USA, przeprowadzone przez zespół Johana Dwyera z Tufts University w Bostonie.

Badania te omawia w najnowszym wydaniu czasopismo poświęcone problematyce żywienia. „American Journal of Clinical Nutrition”, informując m.in., że już u ok. 30 proc. 9-letnich dziewcząt i u 28 proc. chłopców w tym wieku zaobserwowano nadwagę. Łączył się z tym zawyżony poziom szkodliwego cholesterolu i nadciśnienie. W dwa i pół roku później w tej samej grupie badanych dzieci wskaźniki mających nadwagę chłopców wzrósł do 34 proc., chociaż u dziewcząt utrzymał się na poziomie 30 proc. Więcej dzieci - przez ten czas przytyło, niż obniżyło swą wagę do poziomu odpowiedniego - przy ich wieku i wzroście. Nie zaobserwowano przy tym większych różnic w rozwoju fizycznym między dziećmi spędzającymi dużo czasu przed TV czy komputerem, a tymi, które uprawiają więcej ćwiczeń fizycznych.

Dwyer podkreśla, że przekarmione dzieci nie mogą się obejść bez obfitego jedzenia i nadal przybierają na wadze. Jej zdaniem są potrzebne dalsze badania nad sposobami prawidłowego odżywiania dzieci i niedopuszczania, aby już we wczesnych latach miały zbyt wiele złego cholesterolu i podwyższone ciśnienie.

A jeszcze nie tak dawno było to po prostu nie do pomyslenia.

Póki co, nie też nie zapowiada rychłego zmierzchu dzikiej alternatywy. Przeciwnie. Stała się jeszcze atrakcyjniejsza i bardziej malownicza, co wyraźnie widać na zdjęciach z paryskiego tygodnika „Elle”.

Tylko proszę, nie sugerujcie się zwiariowanymi pomysłami stylistów „Elle” i nie mówcie, że te wszystkie obroże, korale i totemy wykonane m.in. ze zwykłych guzików, a także inne żartobliwości to propozycje dla nastolatków, no, najwyżej dla pań poniżej trzydziestki. To jest celowe przerysowanie, abyście wiedzieli o co chodzi. A chodzi o wygodę, luz, szczytę szaleństwa i dobrego humoru, które przecież nie są i być nie mogą wyłączną domeną młodości. (N. G.)

PRZYJĘCIE Z FANTAZJĄ

Dekoracyjne dodatki

Nie należy z nimi przesadzać. Sposób podania potraw, a wreszcie same produkty odpowiednio wyeksponowane, to podstawa aranżacji przyjęcia. Trudno jednak wyobrazić je sobie bez kwiatów czy jakichkolwiek elementów naturalnej zieleni.

Najpiękniej chyba wyglądają duże bukiety rozstawione tak, by nie przeszkadzały biesiadnikom. Niekoniecznie kwiatowe, bo na przykład z kwitnącego kopru czy czosnku i rozmaitych ziół. Nie tylko cieszą oczy, ale i dodają apetytu. Równie aromatyczne mogą być swoiste ozdoby w postaci suszonych skórek od cytryny czy pomarańczy rozłożone przy deserach. Taką rolę może pełnić „cytrynowe drzewko” (na gałązkach zawieszamy podsuszone plasterki cytryny).

Małe bukietki kwiatów nie muszą tkwić w spodeczkach czy w kieliszkach. Rozrzućmy je na stole, nie martwiąc się o to, że zaczęta wędznąć podczas przyjęcia. Nie traktujmy stołu jak martwej natury, a wszelkich dekoracji - zbyt sztywno. Stół powinien żyć, a więc i zmieniać swój wygląd. Okruchy chleba na obrusie też mają swój urok i dlatego przynajmniej część pieczywa warto podawać w całości, do lamania.

Ładnie wyglądają też girlandy z gałązek i liści przypiętych spinaczami do rozwieszonych nad stołem sznurów (ale i możemy na nich powiesić np. apetyczne rogale).

Zazwyczaj podejmujemy gości po południu i wieczorem, więc chętnie sięgamy po świece, których migotliwy blask tworzy niepowtarzalny nastrój.

W czym je osadzać? Rzecz prosta, przede wszystkim w świecznikach: szklanych, ceramicznych, metalowych. Warto jednak nieco zmienić ich formę i np. opleść świecę i świecznik drucikiem, zatykając tu i ówdzie czeresnie

albo przewiązać lichtarze koralami, w tym samym kolorze co serwetki przy przykryciach. Można też ulepić koraliki z ciasta jak na makaron, z dzierutką świecę i lekko podsuszyć taki świecznik w piekarniku albo zrobić go z wydrążonej połowki pomarańczy wysuszonej białką, czy z tyłki z małej dyni. Można wreszcie ulepić świecę w ceramicznych pojemnikach z piaskiem czy kamyczkami albo mazać je... w kolach zębatych.

OBWINIAJĄ ŚWIAT WOKÓŁ SIEBIE

Kryzys męskości?

Mężczyźni boją się kobiet. Odkryli, że nie są tak silni, jak im się wydawało. Młodzi mężczyźni uciekają przed wyzwaniami superkobietami. Znerwowani, omiśnieni obawiają się porażki w życiu. Pociągają ich celibat, mimowolnie niewieściej. Tymczasem kobiety szukają nadal silnego, zaradczego mężczyzny, przy którym mogłyby poczuć się bezpiecznie.

„Jestem przekonana, że kryzys wku średniego u mężczyzn jest wynikiem budowania domu na piasku” - mówi Helena Rajtar-Zubek, psycholog. Mówi, że większość przeżywających ten kryzys czterdziesto- i pięćdziesięcioletni to niewolnicy pracy. Ich wille o mchody i kariery nie zaspokoiły ich prawdziwych potrzeb. Nie zarezerwowali sobie czasu dla żony, dzieci, przyjaciół. Biegają do przodu. Spiesz się Przechyčaj. Mają czteremastogodzinny dzień pracy. Potem czas na jakiejś poddopreżenie w okazaliej restauracji i nagle pojawia się pytanie: „Czy naprawdę to chcę osiągnąć w życiu?” - zastanawia się mężczyźni. Jeżeli nie potrafią znaleźć własnych wyborów, obwiniają świat wokół siebie. Najłatwiej przypisać winę żonie i uzyskać złudną ulgę. Dzięki temu zabiegowi pojawia się krótkotrwały i pozorny spokój, który przestawia się w poczucie zgorzknienia lub chęć ucieczki. Współczesna męzkostwa zagubił się. Dawne ideały męskości legły w gruzach, nowe nie powstały. Ale zagubiła się także kobieta. Karmiona literackim etosem rycentek, wzorami supermama - takich szuka też w życiu. Jest to jednak gatunek w wymarciu”. (DZ)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

GOTUJEMY Z SZEFEM KUCHNI WINIARNI „BALLADÉ”

(11)

Pstrąg z leczem, cebulą i keczupem

(przepis na 4 porcje)

Składniki: 4 pstrągi średniej wielkości, 40 dag lecca konserwowego, 10 dag cebuli, 10 dag keczupu, 4 dag masła, 10 dag oleju, 1 cytryna, 4 dag mąki. Sól i pieprz do smaku.

Pstrągi należy oczyścić, usunąć wnętrzności, wydlubać oczy, usunąć boczne płetwy. Oplukać pod bieżącą zimną wodą, osączyć, posolić, skropić

sokiem z połowy cytryny i opanierować w mące.

Pstrągi smażymy w rozgrzanym oleju na słabym ogniu z obu stron na złocisty kolor (ok. 5 minut z każdej strony). Ryby wyjmujemy z patelni, olej scedzimy. Rozpuścimy na patelni masło, wysypimy skrojoną w kostkę cebulę - osmażymy na szklisto. Dodamy

keczup, lecco, zagotujemy, po czym włożymy ryby i dusimy przez mniej więcej 3 min. Pod koniec doprawimy solą i pieprzem.

Prągi przelejemy na talerz gorącym leczem i ozdobiemy plasterkami cytryny. Podajemy z ziemniakami, frytkami lub białym pieczywem.

JANUSZ KRZYWON

PROBLEMY Z ŻOŁĄDKIEM, DZWONKI W USZACH, KOŁATANIE SERCA...

Przepracowanie, nieustanny brak czasu, irytacja, konflikty w pracy i w domu - stres jest zjawiskiem oszczędzającym niewiele z nas. Jak ustąpić się przed nadmiernym przecięciem? Oto sygnały ostrzegawcze wysyłane przez nasz ustrój:

Napady głodu. Stres ogranicza produkcję substancji zwanej serotonina, która czuwa nad naszą równowagą emocjonalną. Aby jej produkcję przywrócić do normalnego poziomu niezbędna jest obecność węglowodanów. Sygnał? Trudny do opanowania apetyt na kawałek czekolady.

Drobne urazy i skaleczenia. Stres osłabia czujność i doznane wrażenia. Można się skaleczyć ostrym krawędzią papieru i wcale nie poczuć bólu. A to dlatego, że stres wpływa również na wzmoczoną produkcję endorfiny, która łagodzi uczucie bólu.

Problemy z żołądkiem. Kłopoty

z trawieniem jako skutek przeżytych stresów to problem dosyć powszechny. Przyczyną bywa najczęściej nieregularne odżywianie się, pośpiech i spożywanie posiłków w atmosferze napięcia. Interniści radzą, aby na rano nastawić bu-

dzik z przynajmniej 10-minutowym marginesem czasu na spokojne zjedzenie śniadania. W ciągu dnia spożywać kilka małych, a nie dwa duże posiłki, kawę zastąpić herbatą.

Świąd skóry. Pod wpływem stresu mózg wydzielą większe ilości histaminy. Substancja ta w połączeniu z innymi czynnikami może spowodować dokłliwe swędzenie skóry. Pomagają natryski przemienne i środki antyhistaminowe przepisane przez lekarza.

Osłabienie odporności. Stres ułatwia drogę wirusom i bakteriom. Udo-

wodniły to badania przeprowadzone w Anglii. Osoby trapiące stresem, po kontakcie z zarazkami, niemal wszystkie uległy infekcji w odróżnieniu od pacjentów odpornych na stres.

Zwiedza cera. Stałe działanie stresu

Sygnały stresu

opóźnia odnawianie się komórek. Skóra robi się sucha i łuszczy się, cera bardziej brzydnie i szybciej się starzeje. Pojawiają się zmarszczki.

Dzwonki w uszach. Jeśli są chwilowym objawem, może to być sygnał nasilającego się stresu. Jeśli ten symptom utrzymuje się dłużej, konieczna jest wizyta u lekarza.

Kołatanie serca, przyspieszanie jego rytmu, odczuwany niepokój to także częste objawy związane z działaniem stresu na organizm.

(Na pods. „Vital”)

